

A. B. STRIMAITIS,
SEKRETORIUS S. L. A.
307 W. 30th ST., NEW YORK, N. Y.

TEVYNĖ

ORGANAS SUSIVIENYJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE.

Nr. 45 Boston, Mass., Antradienis 8 d. Lapkčio (November), 1910 m. M. III.
Entered as second-class matter January 28, 1908, at the post office at Boston, Mass., under the Act of Congress of March 3, 1879.

THE LITHUANIAN WEEKLY "TEVYNĖ"

Published every Week by Lithuanian Alliance of America

YEARLY SUBSCRIPTION RATES:

For members of Lithuanian Alliance of America in the United States 50 c.
For non members, in the United States.....\$1.25.
For members of Lithuanian Alliance of America to Foreign Countries \$1.00.
For non members to Foreign Countries.....\$1.75

ADVERTISING RATES ON APPLICATION.

All communications should be addressed:

"TEVYNĖ" 318 W. Broadway, SOUTH BOSTON, MASS.

SAVAITRAŠTIS "TĖVYNĖ"

Išcina kas Antradienis (Utarņykas) South Boston'e, Mass.

PRENUMERATA METUI:

Susivienyimo Lietuvių Amerikoje sąnariams Suvienytose Valst. 50 c.
Ne sąnariams Suvienytose Valstijose.....\$1.25.
Susivienyimo Lietuvių Amerikoje sąnariams kitose viešpatystėse.....\$1.00
Ne sąnariams kitose viešpatystėse.....\$1.75

APGARSINIMU KAINOS ANT UŽKLAUSIMO.

Kreipianties su visokiais reikalais adresuokite:

"TĖVYNĖ" 318 W. Broadway, SOUTH BOSTON, MASS.

INTALPA:

Kas veikti T.M.D. nariams..... Žemaičių Antanas.

Iš pasikalbėjimų su kitų tautų patrijotais J. Gabrys.

Mūsų poetams, eilės..... J. Alyras.

Iš Lietuvos.....

Lietuviai Amerikoje.....

Iš Suvienytų Valstijų.....

Iš visur.....

Susiv. reikaluose.....

Poezija..... Pranas Gudas.

Svetimų nuomonių paguodojimas..... J. Alyras.

Aš jam atkeršijau, apisaka..... Čia-suks.

A. Ramanauskas

Bankierius, Agentas ir Notarijus.

Pirma ir vienatinė mano lietuviška Banka Massachusetts Valst. po kauceja valdžios. Priimu pinigus į deponitus ir nuošimtį moku gerą. Visokius pinigus mainau.

ŠIFKORTES: Jau keturi metai, parduodu į Lietuvą ir iš, taipgi į visas dalis svieta ant greičiausių Expresavų ir pačtinių laivų visų Kompanijų, taipgi Konsulio pašportus parupinu. Pasazierius paimu iš vietos ir pristatau į visas Suvien. Valst. Vietiniai ir aplinkiniai lietuviai yra manim užganėdinti.

SIUNČIU pinigus į visas dalis svieta pagal kasdieninį kursą. labai greitai ir užtikrinančiai. Siuntėjas gauna žinią kada pinigai pribuvo į pačtą.

NOTARIJUŠAŠ: Darau visokius dokumentus ir doviernastis. Visokį darbą agentūros atlieku užtikrinančiai, nes ant to prisirengęs: (dirbau 12 m. kanceliarijoj Rusijoje, mokinausi Valparaiso Univ., išdaviau ekz. į Kastl. Garne ir esniu Pačto Superit sk. 12). Meldžiu visų kreiptis raštu, o atsakymą apitūrėsite teisingą.

A. Ramanauskas,
101 Oak Street, Lawrence, Mass.

Gramatika angliškos kalbos

Vertės \$1.00 gaus visi, kurie pas mane užsirašys laikraščius užsimokėdami \$2.00 metams.

VIENYBĖ LIETUVNINKŲ,
LIETUVŲ,

KOVĄ arba

LAISVĄ MINTĮ.

Pinigus siųskite per money order šiuo adresu:

P. MIKOLAINIS, P. O. Box 62, NEY YORK, City

Isteigtas 1907 metais

dažniausiai, nes kas antra diena dideliu lapu einas Liet. kultūros laikraštis

"VILTIS"

Jau priima emėjų užsirašymus ketvirtiems ėjimo metams, kurie prasideda nuo š. spalio mėn. 1 d.

Kaina:

Vilniuje ir visoj Rusijoje: 12 mėn. 5r., 11 m. — 4r.60k., 10 m. — 4r.15k., 9 m. — 3r.75k., 8 m. — 3r.35k., 7 m. — 2r.90k., 6 m. — 2r.50k., 5 m. — 2r.10k., 4 m. — 1r.65k., 3 m. — 1r.25k., 2 m. — 85k., 1 m. — 50k.

Užsieniuose: 12 m. — 7r., 11 m. — 6r.50k., 10 m. — 6r.35k., 9 m. — 6r., 8 m. — 5r.35k., 7 m. — 4r.65k., 6 m. — 4r., 5 m. — 3r.35k., 4 m. — 2r.65k., 3 m. — 2r., 2 m. — 1r.35k., 1 m. — 75k.

ADRESAS: Vilnius — "Viltis".

"Viltis" rūpinasi atstoti tikrą dienraštį, paduodama kuodaugiausia dienos naujienų iš visos Lietuvos, visos Rusijos ir užsienių.

Apie V. DŪMOS darbus rašoma tiek plačiai, kiek nei viename kitame lietuvių laikraštyje.

Karštai užjaučiama visi Lietuvos sielvartai ir greit atsiliepiama.

TURINYS tad įvairus ir gyvas.

Ketvirtus metus einant, "VILČIAI" vis labiau sekasi, vis daugiau ji girdi pasitenkinimo balsų. Gerai tad būtų, kad visi lietuviai žinotų kas "Viltis" svarstoma.

"VILTIS" išleido jau 21 naudingą ir paveizdingą kalba parašytą knygelę, kurių patariame pasiskaityti.

"VILTIS" leidžia įsitikėjimo Draugija, kviezdama talkon turtingesnius Tautiečius.

"VILTIS" veda Draugijos įgaliotiniai: A. Smetona ir kun. J. Tomas.

Kataliogas dykai!

Didelis katalogas visokly geriausios rusies armoniky, gery ir pigiy spaudimui laiskus, masineliy tokiy, kaip ant paveikslilio. Visokiy muzikalisky instrumenty, lietuvisky knygy ir tt.

Prisiusk savo adresa su 2c. pacio marke, gausite kataloga dovanai. Adresas:

M. J. Damijonaitis
812 33rd St., Chicago, Ill.

NAMINE MOKYKLA

GRAMATIKA angliškos kalbos mokintis be mokinio (apdaryta) \$1.00
VAIKŲ DRAUGAS arba kaip mokintis skaityt ir rašyt bemokinio 15c.
ARITMETIKA mokintis rokundy be mokinio su paveiksliais (apdaryta) 35c.
NAUJAS BUDAS mokintis rašyt be mokinio 10c.

Pinigus siuskite šiuo adresu:
P. MIKOLAINIS, Box 62 New York, N. Y.

PIRMUTINIS LIETUVISZKAS SALIUNAS

Užlaiko šaltą alų, gardžią arielką, kvepančius turkiškus cigarus, ir importuotus gėrymus. Čia atsilankę lietuviai ras mandagius patarnavimus ir gaus rodą dykai. Atsilankykite pas:
Cezara Vaszkeliaviczių,
124 Millbury St., Worcester, Mass.

Tel. Canal 2190. Tel. Yards 2139

J. P. Rashinskas

Fotografistas

Išdirba visokias Fotografijas puikiai ir už savo darbą gvarantuoja

Turi dvi puikiai įrengtas Galerijas

3213 So Morgan St. Chicago, Ill.
665 West 18th St.

V. Ambrozevičius

AGENTAS ir NOTARIJUS

Parduodu laivakortes ant visų linijų ir geriausių expresinių laivų, mainau ir siunčiu pinigus į visas dalis svieto, turiu užstatę randavą Bond (kauciją) \$25 000 dėl teisingumo. Užkvičiu keliaujančius ir iš kitų miestų, nes kaip netoli New Yorko gyvend. ms, priimu ir pristatau ant laivų, tuomi busit apsaugoti nuo daug New Yorko nesmagumų. Darau doviernastis ir parupinu rusiškus pašportus. Kreipkitės per laiskus pas:

V. AMBROZEVICZIUS
178 Ferry Street, Newark, N. J.
Telephone 5599 L. Market.

LIETUVIŲ UŽEIGA PAS P. CZAPLIKA

Užlaiko puikiausius gėrymus, alus, šlius, visada švieži, vynai ir visokie likeriai geriausi, Visokius gėrymus veseilioms, krikštynoms ir šiaip baliams, siunčiame į namus. Visada gerai.

117, 119 & 121 A St. So. Boston, Mass.

Telephone 762 So. Boston.

DR. F. MATULAITIS

Offiso valandos:

Nuo 12 iki 2 val.; Nuo 7 iki 9 vakare,
495 Broadway, - - So. Boston, Mass.

Dr. A. Šliupite - Jankauckienė

Gydo visokias ligas moteriu, vaiku ir vyru.

265 Berry Street, BROOKLYN, N. Y.
(tarpe Grand St. ir So. 1-st St.)

VALANDOS: nuo 8-10 ryte; nuo 2-3 po piet; nuo 7-9 vakare.
TELEPHONAS GREENPOINT 8.

Jurgis Stanaitis

Vienintelis lietuvis PHOTOGRAFAS S. Boston'e

kurs artistiskai atlieka darbą, padarydamas paveikslus kaip grupų, teip ir pavienių ypatų. Lietuviai! Atminkite, jog su reikalais visuomet reikia kreipties prie savojo po šiuom adresu:

453 A W. Broadway, So. Boston, Mass.

Žemaitės raštai

ANTRA PATAISYTA LAIDA LEIDŽIAMA
::: PRENUMERATOS KELIU :::

Jei lietuvis svetur duoną bevalgydamas, užmirštų Lietuvą, jos žmonės, jų buvį, sielvartas, linksmybes, bet bundančios sąmonės kurstomas, panorėtų atgalvinti kudikystės valzdellius, pasakyčiau jam: skaityk ŽEMAITĖS RAŠTUS! ::::
Jei lietuvis, norįs išsitobullinti lietuvių kalboj, klaustų koklu budu gali tai padaryti, atsakyčiau jam: skaityk visus ŽEMAITĖS VEIKALUS! ::::
Jau atėjo visi Žemaitės raštai galutinai prirengti spaudai. Todėl, pasiskubinkit tuoj užsiprenumeruoti, nes kaip išeis iš spaados, bus daug brangesni!

Prenumerata dabar už visus raštus tik \$1,00

ANTANAS ŽYMONTAS
318 W. Broadway, S. Boston, Mass.

"DAGIS"

Kritikos, Satyros ir Juokų Mėnesinis Laikraštis

DAGIS gražioj formoj knygos, ant geros popieros ir su viršialiais. viso 20 puslapių, kas mėnuo duoda skaitymų.

DAGIS kas mėnuo talpina po kelis originalinius lietuvių pieštus paveikslėlius.

DAGIS bado visus be skirtumo, kas tik nusikalsta prieš visuomenę, todėl Dagis turi rasti kiekvieno lietuviio name, tai yra geriausia gyduolė nuo visokių ligų. Juk visiems yra reikalingas linksnumas ir juokai, o Dagis nesigaili straipsnių su įvairiais pasišaipiniais ir juokais.

DAGIO kaina labai žema, tiktai po 10 centų num., arba \$1.00 metams.

Siunčiant prenumeratą, adresuokite:

"Dagis" Publ. Co.
812 - 33 st., Chicago, Ill.

M. A. Norkunas

Vienatinis
Lietuvis
Išdirbėjas

Visokių ženklų draugystėm, o ypatingai: kokardų, guzikų, metaliaivų, ana meliotų ir padengtų celluloidu, šarpu, veliaivų ir karunų. Man pavestus darbus atlieku artistiskai.

162 Prospect St
Lawrence, Mass

Žemaičių Antanas.

Kas veikti T.M.D. nariams.

Nors neabejojū, kad šios garbingos T.M.D. nariai žino savo pareigas, vienok nebus pro šalį, jai trumpai dar jas gerbiamiems T.M.D. nariams priminsiu.

Prisiartinus vėsesniam laikui, kiekviena me mieste ir miestelyje, kur tikrai randasi T.M.D. narių, pareiga yra tvirti T.M.D. kuopas. Kur randasi T.M.D. kuopeles, privalu rengti vakarus, paskaitas iš lietuvių istorijos ir gaivinti jau gęstančią lietuvių krutinėse tėvynės meilę, meilę tautos, meilę savo genties, patrijotizmą. Labiausiai reikia rūpintis supažindinti su tautos praeitimi jaunuosius čiagymsius lietuvius, nes ant jų ateitis mūsų lietuviškosios genties remiasi, ir nuo jų, jaunųjų, priklausys ateityje laimė ar nelaimė mūsų tautos.

Čia, Amerikoje, auginantieji vaikus mūsų lietuvių, mažai tepažįsta arba ir suvis nepažįsta savo tautos praeities istorijos, ir pažint jos nesirūpina... Taip sakant, pas juos yra prigesusi tėvynės meilė, patrijotiškoji dvasia. Jie, nepažindami istorijos, nesupranta brangumo savo tėvų palikimo, vertybės savo tautos, brangumo prigimtosios savo kalbos, už kurią lietuviai daug kentėjo ir kraują liejo. Viso pasaulio tautos gerbia ir guodoja kiekviena savo tėvų palikimą, kas išties už viso svieta vertybes yra brangesnis. Patrijotizmas yra svieta civilizacijos pamatu, tautų kultūros pagrindu. Meilė savo tautos užrakina genijus kambariuose prie knygos, priverčia surašyti didžius raštus savo genčiai, o iš jų darbų visas pasaulis stebėsi.

Meilė tautos turi tokią galybę, jog ji apgali ir užkariauja viską! Ji skulptorių kietai pririša prie varstoto, tepliorių prie teptuvėlio, rašėją prie plunksnos, muzikantą prie smuikos, ricerį prie kardo, kuris savo genties apginimui ir garbei, savo tėvynės liuosybei nebijo žaizdų ir nesigaili gyvasties. Žodžiu sakant, viskas (?), ką tikrai regi akys ir tobulas žmogaus protas gali suprasti, yra vaisiai patrijotizmo (?!.. Red.).

Daugelis mūsų gi lietuvių, to nesuprasdami, auklėja savo sūnus ir dukteris be patrijotiškos dvasios, nesirūpindami savo vaikams įkvėpti tėvynės meilę. Taip sakant, išaugina savo sūnus ir dukteris svetimais sau ir savo genčiai, o jau yra patirta, kad iš žmogaus ištautausio mažai tėra naudos ir tai tautai, prie kurios jis prisišlieja; tankiai tokis net kenkia jai. Ištautis visados greičiaus dasileidžia bjaurybių (Biskį per drąsus tvirtinimas. Red.), negu tikras tautos narys, savo tautos patrijotas.

Taip sakant, žmogus be tautos, be patrijotiškos dvasios, kiltai ir tobulai dirbti negali (Klausimas. Red.). Sveiko proto žmogus, niekadados negali nemylėti savo tautos, ją apjuokti, nes nėra už ką. Argi tu, mielas lietuvi, iš to galėtum juoktis ir niekinti savo tautą už tai, kad turi garbingą praeitį (O, jaigu-tos garbingos praeities nebūtų, ar pri-

valytų save išsiuokti? Red.)? Ar dėlto išsizadėtum savo tautos, kad ji tave vainikuoja prabočių liaurais (Perdaug pasigyrimo. Red.)? Bet negana, broliai, vien senosios garbės, kurią savo didžiais darbais pagamino mums mūsų sentėviai. Mes šiandien taipgi turime rūpintis, idant susilyginti su augštos kultūros pasaulio tautomis, o tą padaryti galima tikrai per tautos meilę, patrijotizmą. Todėl T.M.D. nariams, kaipo tėvynės Lietuvos patrijotams, privalu yra rūpintis gaivinimu tautiškos Lietuvos meilės.

Taigi, garbūs T.M.D. nariai, pasirodykim, kad mes ne iš vardo esam Tėvynės Mylėtojais, bet iš darbų. Todėl į darbą! Prie gaivinimo tėvynės meilės!

Mes veik per 400 m. buvome nuslydę nuo savo politiško kultūros lauko per nelemtus Jagailos darbus, kuriam lenkai pirma, o paskiaus ir lietuvių bajorams ir kunigams apsuko galvas, per ką mūs tauta neteko Mickevičių, Kundrotavičių, Naruševičių, Lelevelių, Moteikų, Girštautų, Kosčiuškų ir daugybės kitų raštininkų, dailininkų mokytų ir karžygių, kurie taip iškėlė lenkus garbėje. Be to, desėtkai Lietuvos gabiųjų sūnų teko ir tenka rusams ir vokiečiams.

Taigi šiandien, garbus T.M.D. nariai, nešiodami Tėvynės Mylėtojų vardą, pasirūpinkim būti Tėvynės Mylėtojais netik iš vardo, bet ir iš darbų. Kur dar nėra, tverkim T.M.D. kuopas, rinkim į T.M.D. naujus narius, gaivinkim tėvynės meilę. Visi, kurie jau esamė T.M.D. nariais, rūpinkimės po šita Tėvynės Mylėtojų vėliava surinkti visus Lietuvos vaikus.

Neikim takais nedorėlio Jagailos, bet sekime mūsų Algirdą, Keistutį ir Vytautą. Šluokim iš savo tarpo vaidus, gaivinkim brolišką meilę, meilę savo tautos. Nenusiminkim, kad mes šiandien atrodome lyg ir silpni... žiūrėkim, jau antai rytų šalyje nubalęs dangus ir jau ritasi iš-už kalnų ir debesų šviesioji saulutė, kuri aplies mūsų Tėviškės laukus auksiniais savo spinduliais ir sušildys audrų ir speigų nuvargintus Lietuvos vaikus.

Juozas Gabrys.

Iš pasikalbėjimų su Indų, Aigipto ir kitų tautų patrijotais.

Francūzų valdžia uždraudė Aigipto patrijotams susirinkti seiman Paryžiuje, pasaulio sostinėj, skelbiančioj pažangiausius liuosybės gaudus. Žinoma jau, kad Aigipto patrijotai turėjo triukšmingą kongresą Bruxellesj.

Grijtantiems iš kongreso Aigiptiečiams Paryžiaus moterys, norėdamos suminkštinti "radikališkosios" valdzios pasiel gimą, iškėlė puikias vaišias vardu "Alliance Universelle des Femmes pour la paix", milžiniškos draugijos, skaitančios savo narius milijonais visuose pasaulio kraštuose.

Vaišės turėjo vietą puikiuose salionuose *Mme de Chessain ant av. Kleber*. Jos buvo taip įdomios ir turėjo taip svarbias pasekmes, kad aš ilgiau ant jų ap-

sistosisiu.

Buvo čia, be Aigiptiečių, Indai bei Indės (garsioji Kama) Arabai, Kaukaziečiai, Lenkai bei Lenkes, Airiai bei Airės, Rusai bei Rusės ir d. k. Garbė atstovauti ten *Lietuvius* teko man. Buvo čia taipojau daug įžymių Francūzų rašėjų bei visuomenės veikėjų.

Vyriausią rolę svečių priėmėjos tose vaišėse lošė Alliance'o prezidente p. Marya Cheliga, Lenkė iš kili-mo, bet senai gyvenanti Paryžiuje ir pragarsėjusi, kaip rašėja, tepliorė (padarė 4 paveikslus V. Kudirkos laidai) ir ypačiai kaipo feministė ir visuomenės veikėja. Labai žymią rolę lošė taipojau ir Mme d' Albert, Alliance'o vice-prezidentė. Čia susirinko žiedai Francūzų inteligentijos: buvo direktorė Moterų teatro Mme Dangennes, rašytoja ir artistė Iehan d' Ivray ir d. k. . .

Visų žingeidumą žadino Aigiptiečių vadai *Farid-bey* ir *Lufti-bey*. Aš paprasčiau šeimyninkės supažindinti mane su jais, idant galėčiau pakalbėti su jais apie įvairius klausimus, kurie man jau senai labai rūpėjo.

Mohamed Farid-bey—vyras dar pačiame stiprumo apie 40 m. amžiaus. *Lufti-bey*—jaunas vyras metų apie 30, malonaus, rimto veido.

— Jūsų tautiškas judėjimas senai mane interesoja, pradėjau aš apsimainęs paprastomis pasveikinimo formulomis, — ar nemalonėtumėt suteikti man kele-tą žinių iš Jūsų tautiško judėjimo?

— Mielai, — atsakė abudu.

— Pasakykite man pirmiausiai, kokį tikslą statote savo veikimui?

— *Aigiptas—aiiptiečiams*, — atrėmė *Farid-bey*, — tuose dvejuose žodžiuose yra viskas, mes stengiamės paliuosuoti Aigiptą nuo svetimų įtekmių, mes norime, kad mūsų šalies gyventojai niekieno nebūtų varžomi ir patys spręstų apie viską, mes nenorime leisti niekam save išnaudoti ar tai bus Anglai, ar Turkai, ar kas kitas. . .

— Koki jūsų santikiai su kitomis Anglų ar Turkų nuvergtomis tautomis? — pertraukiau aš karštą *Farid-bey'o* kalbą.

— Broliški, draugiški, kaipo prispaustųjų, — atsakė man *Lufti-bey*! — Šia, — mąstelėjęs jisai ranką, priešais rodydamas kitoj salono pusėj krūvelę sėdinčių moterų apsitaisiusių baltuose, kaip sniegas, rytų rūbuose (panašiuose į senovės lietuvių) — tai Indės, kurios dalyvavo mūsų kongrese Bruxellesj. Anoji vyresnėji tai garsioji Indų patrijotė *Kama*. Mes su Indais, lygiai kaip ir su visomis kitomis prispaustomis tautomis, stengiamės užmegsti kuoangščiausius ryšius.

— Ant kiek man teko pažinti iš laikraščių Jūsų dabartinį padėjimą, tai *musų* padėjimas analogiškas Jūsiskiam, — patėmijau aš Aigiptiečiams.

— Kaip tai? — staiga vienu balsu užklausė manęs abudu.

— Taip, Lietuvos padėjimas šiandien labai pana-

šus Aigipto padėjimui. Jūsų tauta seniausia žmoni-jos atžala, — mūsų taipojau. Jus spaudžia, drasko vieni priešai, mus — kiti. Jus stengiatės išsiemancipuoti iš nekviestų globėjų globos — mes taipojau. . .

Abu žiūrėjo į manę su pasistebėjimu. Pagaliaus *Lufti-bey* prabilo:

— Tai tamista esi Lietuvis? . . labai, labai smagu pažinti! Tai Jus esate senoji atžala Indų tautos Europoje, aš manau, tamistai bus įdomu susipažindinti su gerbiama ja mūsų drauge *Kama*, kuri daug dirba tėvynės Indijos labui.

Čia jisai, privedęs manę prie Indų burelio, supažindino su *Kama* ir kitais Indų veikėjais. Čia pasi-pylė karšti abypusiai apsimainymai jausmais simpatijos ir sanjausmo. Greitai susirinko aplink apštus Aigiptiečių ir Indų ir kitų tautų būrelis, kuriam aš priverstas buvau aiškinti: kas tai yra Lietuviai, koks ryšis su Indais (gentyste liet. kalbos su sanskritų) ir kitomis tautomis, koks šiandieninis Lietuvos bei Lietuvių padėjimas, ir nei nepasijutau, kaip iš *intervis-uver'io* pavirtau į *interviruojamąjį*.

Čia, tarp kito ko, bekalbėdamas su veikėjais bei veikėjomis kitų tautų užsiminiau, jog senai svajoju aš apie išleidimą laikraščio francūzų kalboj, kuris gintų teises visų nuvergtųjų tautų. Mano sumanymas tapo priimtas su entuzijazmu. Mūsų pasikalbėjimai būtų kasžin kur užsitęsę, jaigu artistiškoji vakaro dalis nebūtų buvusi pradėta — puikios deklamacijos direktorės moterų teatro *Dangennes* ir kitų artistų.

Vinimi to vakaro, be abejo, buvo Indų dainos, kurias dainavo viena Indė, atvykusi kongresan iš *Bombey'aus*; stebėtinas panašumas Indų melodijų su Lietuvių dainų melodijomis.

Žinoma, daug dalykų šiame susirinkime negalėjo būti apkalbėta. Bet svarbiausia pirmoji pažintis įvairių tautų užmegsta.

Nutarta susirinkti ankštesniame rate įvairių tautų veikėjų ir apsvarstyti daug svarbių reikalų, o pirmoj eilėj mano sumanymą leisti laikraštį, ginantį visų tautų teises.

Kas bus svarstyta ir nutarta, pranešiu vėliau.

Mūsų poetams.

Poetas, sušniuręs, sudribęs, apsvaigęs,
Nuliūdęs sau vienas svajoja.

Jai tikrojo vargo kada jam pritrūksta
Nebūtas kančias išgalvoja:

Verkšlena jisai, pasiskųsdamas liaudžiai,
Ir nelemta keikia likimą;
Jieškodamas liaurų už savo opumą,
Jis bruka visiems nuliūdimą.

Daugiau, kaip visi, mūsų liaudės iškenčiai,
O moka patyloms kentėti;
Poetai gi savo dejavimais stengias
Tarp liaudės kantrios pagarsėti.

J. Alyras.

MOKSLO TRUPINIAI.

NUOALSIS.

Visi esame datyrę jausmą, kurį vadiname nuvargimu arba nuoalsiu, kuris gali apsireikšti arba visame kūne, arba pažymėtose kūno dalyse. Nuoalsis paprastai atsiranda po ilgesniam kokiam darbui. Nuoalsis yra dvejai suprantamas: 1) kaip *sumažėjimas fiziškų bei protiškų spėkų*, reikalingų tolesniam darbo tęsimui ir 2) kaip *jautimas nuoalsio*. Iliustruojant pirmąjį atvejį, galima paimti kalvį, kuris iš visų spėkų suduoda pirmą sykį kūgiu į geležį; antru sykiu, kad jis ir labai stengtųsi, negalės taip smarkiai suduoti, jaigu nepalauks tūlą laiką, į kurį galėtų grįžti jam atgal išėikvota energija per pirmą sudavimą. Antrame atvejyje, nors tankiausiai, bet ne visuomet nuoalsis yra surištas su išėikvojimu energijos bei veikimo jėgos. Mes galime jaustis pailsę, net kada nieko nėsime dirbę ir, antrą atverčiant, po įtėkme susijudinimo ar kitos kokios priežasties, galime nejausti jokio nuoalsio ir tada, kada fiziologiškoje prasmėje esame perilsę, išėikvoję veikimo energiją kuone lyg galui. Tankiai laike įsikarščiavimų fiziškuose žaidimuose-sportuose, nežiūrint didžiausio spėkų išėikvojimo, žaidėjai nesijaučia nuvargusiais ir pagaliaus netėmija, kad būtų kiek jų veikimo pajėga sumažėjusi. Mes patys esame patyrę, kad reikia tik-tai mus įpykinti dirbant, o tąsyk pirm supykimo jaus-tas nuoalsis pranyksta ir mes dirbame dar smarkiau.

Nors daroma skirtumas tarp dvasiško-protiško nuoalsio ir fiziško nuovargio, tačiau tuodu nuoalsio skyriu turi abelną sau vieną elementą — tai pavargimas proto, kuris lygiai įvyksta nuo fiziško, kaip ir nuo protiško darbo. Kas mūsų nedatyrė, kad po ilgam sunkiam fiziškam darbui arba keletos mylių ėjimi-mui prarandame minties buklumą ir jaučiamės taip protiškai išsemti, kaip kad po ilgam protiškam darbui? Fiziškoje prasmėje paprastai priimta vadinti nuoalsiu stovį muskulų, netinkančių, dėlei jau atlikto darbo, bent kiek geram tolesniam to darbo atlikimui be tam tikro muskulams pailsio bei naujo peno.

Patogus ir gana prieinamas būdas nuoalsio apsi-reiškimų studijavimui yra paimti varlės kojos musku-las su nervu, pririšti vieną galą to muskulo prie ko-kio-nors lengvai nepajudinamo daigto, kaip, pav., prie įkalto vinio, o kitą prie spranžinos, taip kad mus-kulas tarp tųdviejų daigtų būtų maž-daug ištemptas. Tai padarius, reikia stimuliuoti (dirginti) elektros srove muskulo nervą, praleidžiant po kokią 5 sekun-das tarp tų stimuliacijų. Ką gi mes čia tėmyti galė-sime? — Ugi nuo pirmo pastimuliavimo muskulas žymiai susitraukia, patėmdamas spranžiną; antrą, tre-čią ir t.t. sykį keletos sekundų protarpiais stimuliuo-dami tokiu-pat būdu tą muskulą, patėmysime, kad jis vis mažiau ir mažiau tesusitraukia, o ant galo ir visai liaunasi truksėjęs, kad ir daug stipresnį elektros srove panaudotume muskulo nervo dirginimui. Idant geriau galima būtų matyti laipsniškas muskulo susi-

traukinėjimų sumažėjimas, galima pavartoti šį menką įrengimą: Pritaisyti prie pat spranžinos galo, pririš-to prie muskulo, kokią balanėlę arba dratgalį; aprū-kyti stiklą arba popierą ir taip įrengti, kad galas bala-nėlės arba dratgalio siektų surūkytą stiklą arba p pie-rą. Dabar, kada paleisime elektros srovę muskulan, jis trauksis, trumpinsis, o pritaisyta balanėlė ar drat-galis paliks žymę ant popieros bei stiklo, nubrau-kiant suodis, taip kad aiškiai matysime ant kiek mus-kulas susitraukė iš priežasties jo padirginimo. Taip dirgindami, daeisime lyg to, kad muskulas su-stos besitraukęs, o ant stiklo arba popieros paliks eilė ruoželių, kurie, pradėdant nuo pirmo eis trumpyn ir trumpyn, kol ant galo visai išnyks; bet daigtą, ant kurio tokis dratgalis ar balanėlė daro žymias, reikia po kiekvieno naujo ruoželio patraukti, taip kad būtų kiekvienas aiškiai matyt; gerai būtų aprūkytą popierą apvynioti apie voliuką ir jį išpalengvo sukti.

Jaigu gi dabar gerai išplausime muskulą sūdytu vandeniui ir vėl paleisime į jį elektros srovę, tai jis vė-la galės taip susitraukti, kaip pirma, o balanėlė bei kas kitas jos vietoj darys savo žymes ant stiklo arba popieros, kaip kad išpradžios darė. Tas datyrimas (eksperimentas) privedė tyrinėtojus prie išvedimo, kad, jaigu jau ne visiškai nuoalsio apsireiškimas mus-kule, tai bent iš dalies, paeina nuo susirinkimo toksi-nų (nuodų), kurie ir nedaleidžia po tūlam skaitliui susitraukimų daugiau besitraukti. Gyvo kūno mus-kulose tie toksinai yra kraujo nešami lauk, taip kad muskulas neapmirtų nuo beišsidirbančių toksinų, ka-da atliekame kokį fizišką darbą. Kadangi, kaip tik-ką minėjome, kraujas neša lauk toksinus, kaip išmatas, tai jis, apeidamas visą kūno sistemą, suteikia tų toksinų ir kitiems muskulams ir kūno dalims, ne-tik vienai organizmo daliai, kuri fiziškai nuilso. Tai-gi toksinai pereina visą organizmą perdėm ir užnuo-dija jį laikiniai, jaigu, ačiu sunkiam darbui ir todėl iš-sidirbančiai didelei kiekybei toksinų, kraujas nespėja prašalinti iš kūno tų nuodų. Prie vidutiniško darbo, vienok, kraujas sugiebia apsivalyti ir išnešti toksinus prie išmatų, kurios, žinia, su nuodais paskiaus išėina iš kūno. Darodymui to, kad nuoalsis kyla dėlei pasi-darymo muskuluose nuodų, galime paimti kiek kraujo iš nualsinto šuns ar kito kokio gyvulio ir įčirkšti to kraujo kokiam nepailsusiam šuniui arba kitam gyvu-liui ir, taip padarę, persitikrinti, kad nenuilsės šuo, kaip greitai gauna savo kraujan nuilsusio šuns krau-jo, tampa pats nuilsusiu, išsemtu.

Taigi nėra abejonės, kad laike darbo išsidirba muskuluose nuodingos išmatos, perduodančios vieno muskulo nuoalsį kitiems muskulams bei organizmo dalims. Dvi svarbiausios medėgos, įeinančios toksi-nuosna yra sarkalaktinė rūgštis ir dvidegėtas angliar-daris (C O₂). Yra ir kita nuoalsio priežastis — tai sumažėjimas muskuluose energijos, kurią pavydale maisto muskulai ima iš kraujo. Jaigu energijos eik-vojimas neperviršija gaunamos iš kraujo energijos ir jaigu nuodingos muskulų išmatos yra spariai kraujo prašalinamos, tai nuoalsio nebūna. Pavyzdžiui, šir-

dis plaka per visą žmogaus gyvenimą, nesuteikdama jokio nuovargio.

Katra iš minėtų priežasčių — nuodingos mede-gos ar stoka muskului maisto—daugiau prisideda prie pagimdymo nuoslo tuo tarpu tikrai neištirta.

Muskulų nuodingosios išmatos, apart pačių muskulų, sykiu stabdo ir silpnina kūno audinių, nervų, skilvio ir, ypatingai, smegenų veiklumą. Kaip smegenys, taip ir skilvys labai fiziškai nuvargusio žmogaus neveikia atsakančiai; užtat ir valgyti nedera tuo-jaus po sunkiam darbui.

J. Alyras.

Iš Lietuvos.

Kruonys.

Trakų apskr. Mūsų valsčiuje yra penkios liaudies mokyklos. Kruonyse, Kalviuose ir Darsuniškėse mokyklos gyvuoja jau nuo seniau; Dudiškėse ir Mankaviškiuose—dar tik antri metai. Šįmet, kaip girdėti, žadama dar dvi mokykli atidaryti sodžiuose. Čia mokyklos steigama valdžios, žmonių nepasiklausus. Rodos, tai puikus dalykas. Bet mūsų valstiečiai nelabai tomis mokyklomis džiaugiasi, nes maža jos duoda naudos. Visose mokyklose mokytojauja rusai, nemoką mūsų kalbos. Nuvedęs mokyklon vaiką, žmogus negali susikalbėti su mokytoju; keista jam išrodo: kaip jo vaikas, negalėdamas su mokytoju susikalbėti, galės čia mokyties? Na, ir veda savo vaiką atgal arba, jai ir palieka kokiai savaitei, vis dėlto vėliau atsiima iš mokyklos.

Taigi žmonės kreivai žiūri į tas mokyklas ir vaikų neleidžia. Penkios mokyklos ir visos pustuščios. Lanko jas tik rusų vaikai. Mūsų vaikai tik klaidžioja tamsybėse ir, žiemai atėjus, gaudo žvirblius iš pastogių.

Bet paskutiniaisiais laikais jau ir mūsų tamsioje su lenkintoje padangėje žmonelės pradeda suprasti mokslo naudingumą: žino, kad be mokslo šioje gadynėje sunku žmogui gyventi, todėl, kaip įmanydami, stengiasi bent kiek savo vaikus patys pramokyti.

Pernai valstiečiai buvo prašę valdžios bent vieno lietuvių mokytojo, bet jų prašymas liko neišklaustas. Negalėdami susilaukti lietuvių mokytojo, mūsų žmoneliai priverčiami samdyties "daraktorius".

Dievo Muzikantas.

Panevėžis.

Panevėžio pradinės mokyklos visos jau kimšte prikimštos mokiniais. Piemenys, kurie dar gano bandas, šįmet į mokyklas nebepaklius. Už vis daugiau mokinių ant vieno mokytojo prisieina prieglaudos mokykloj, kur vienas mokytojas turi apie 80 mokinių. Kitose mokyklose ant kiekvieno mokytojo prisieina maž-daug 50 mokinių. Žmonės kaltina mokytojus, kodėl nebepriima mokinių. Bet mokytojas teturi juk vieną burną, neišsigali jis su šimtais mokinių kalbėti; vienam mokytojui visai ligi kaklui užtenka darbo su 50 mokinių, o ypač su 80.

S. Z.

Kaunas.

Šįmet beveik mokyklose mokinių skaitlius padidėjo. Tuo tarpu lietuvių kalbos išguldoma ikišiol nebuvo; tik šiomis dienomis teko išgirst, kad vyrų gimnazijoje busią lietuvių kalbos mokytoju p. Poderys, o p. Losickaitės moterų gimnazijoje p. Urbonas, "Saulės" dviklesių mokytojai. Šiuodu vyru parodė nemažą pilietišką drąsumą—mokytojaut beveik be pinigų-ko atlyginimo. Kauno lenkai moksleiviai mokosi savo prigimtos kalbos už visuomenės sumestus pinigus; lietuviai gi moksleiviai privalo tuštinti ir taip nepilnas savo kišenes, nes už lekcijų lankymą mokama 6 rub. Lietuvių visuomenei tai nerūpi; link to ji kurčia. Nėrangumas matomas visose šakose. Kad ir, sakysim, p. Naujaliao knygyno uždarymas. Lenkas lietuviškoms knygoms verčiasi, o lietuvis negali, nes lietuviai gryna sąžine apsieina be jo: pas lenką ir arčiau, ir maloniau. P. Naujaliui knygyną likvidavus, belieka tik vienas grynai lietuviškas knygynas p. Onos Vitkauskytės, neskaitant visokių bogomazų, dėl patrijotizmo išstačiusių lietuviškus parašus ant iškabų. A.P. (Iš "Vilties.")

Byla dėl mokyklos.

Rugsėjo 27 d. Vilniaus apskričio teismas nagrinėjo kun. Sarosieko ir mokytojos Pacevičaitės bylą. Kun. Sarosiekas buvo kaltinamas už tai, kad be valdžios leidimo atidarė mokyklą, o p. Pacevičaitė, kad mokino toj mokykloj vaikus mezgimo ir išsiūvinėjimo be tam tikro paliūdinimo. Kun, Sarosiekas nubaustas 15 rubliais; p. Pacevičaitė išteisinta. Pacevičaitę gynė adv. pagelb. M. Slezevičius.

Kas yra lenkas, o kas lietuvis.

Rugsėjo 13 d. senatas davė šitokią paaiškinimą tiems bajorams, kurie, norėdami Šiaur-vakarinio krašto devyniose gubernijose pirkties žemės,—vadindavo save lietuviomis, kad: 1) lenkų kilimo vadinasi kiekvienas, kurs yra gimęs Šiaur-vakariniam krašte ir priime lenkų tautiškumą; 2) tame krašte turi teisę general-gubernatoriai ir gubernatoriai nulemti, kas yra lenkų, o kas lietuvių kilimo; 3) paties žmogaus nurodymas, jog jis ne lenkas, nieko neženklina, jai vyriausybė turės apie jį kitokius nurodymus.

"Kurj. Litewski", paduodamas šitą žinėlę, džiaugiasi, jog valdančio senato nurodymai padės visiems susiprasti, kurie patys ikišiol nemokėjo sau išsiaiškinti, prie kurios tautos jie priguli.

Simnas.

Suv. gub., Kalvar. pav. Reikalingas gydytojas-lietuvis Simne. Miestelis prie gelžkelio stoties, apie linkiniai gyventojai lietuviai, pasiturį, yra nemažai dvarponių. Miestelis duoda pašelpos 450 r., kuri yra užtikrinta. Praktikos be pašelpos galima turėti iki 2 tūkst. į metus. Geistina, kad tą vietą užimtų lietuvis gydytojas. Kreipties galima prie vietinio ap- tiekininko lenko arba vietinio teisėjo lietuvių.

Ten buvęs gydytojas.

(Iš "Lietuvos Žinių").

Lietuviai Amerikoje.

Boston, Mass.

Didžio Lietuvos Kunigaikščio Gedimino Lietuvių Ukėsų Kliubas nedėlio, 30 d. spalio parengė prakalbas. Kalbėtojas buvo p.p. Gegužis, Dr. Matulaitis, Michelsonas ir Bagočius.

Prakalbos — tai įžanga į mokslą (taip bent aš suprantu) ir šios prakalbos, savo tikslą pasiekė. Kalbėtojai aiškino (nevisi), kokią naudą atgabeno svietiškas mokslas civilizacijai, visą tai paremdami faktais. Smagu ir naudinga išgirsti tokioj auditorijoje (apie 400 žmonių) viešai skelbiančius teisybės žodį!

Nurodymėdami svietiškojo mokslo naudą, kaip daug gero teikiantį visai liaudžiai, sykiu nurodė dabartinį pseudo-krikščioniškąjį mokslą, ypač Romos katalikų, kaip nešantį didelę blėdį ir stabdantį civilizaciją visoj draugijoje. Daug buvo privesta faktų iš istorijos ir biblijos. Buisu buvo ir šurpuliai ėjo per kūną, kaip pradėjo pasakoti apie baisumus, kokius darė katalikiškoji dvasiškija inkvizicijos laikuose, kaip nuožmiai kankino mokslo vyrus: Kōperniką, Bruno ir kitus, ir tos nuožmumo liekanos dar ir dabar tebėra mūsų dvasiškijoje.

Auditorijoje klausytojai pasidalino į dvi dali: viena dalis ploja tuomet, kada pradeda kritikuoti dvasiškiją, o kita dalis ploja, norėdama užglušinti kalbėtojo žodžius ir kad jis nekalbėtų apie dvasiškiją (matomai, fanatikams nepatiko teisybės žodžiai).

Bet kur tau! Jau dabar nebetie laikai: laisvės, proto ir teisybės dvasia ima visur viršų — ėmė viršų ir čia. Tie, kurie norėjo sutrukdyti negeistinų jiems kalbėtojų kalbas, ūmai tapo numalšinti, ir kalbėtojai be jokių kliūčių skelbė liuosai savo mintis.

Manau, kad atydziai besiklausantiems daug dalykų paaiškėjo kas link dvasiškijos visokių darbų, trukdančių svietiškąjį mokslą ir laisvę minties. Kodėl dvasiškija taip daro? Klausimas nėra sunkus išrišti. Svarbiausia, jai nepatinka, jaigu kas kalba apie ją teisybę. Dvasiškija, bijodama teisybės, stengiasi visokiais būdais teisintis, o sau nepatinkamus žmones niekinti ir prakeikimus siųsti. Žinoma, tai daro bažnyčiose, kur nevalia niekam pasipriešinti, bet salėse viešai su svietiškojo mokslo platintojais nedrįsta eiti į diskusijas, nors svietiškiejie visuomet pasirengę yra su jais diskutuoti.

Šios prakalbos buvo geros.

A. Ž.

Lowell, Mass.

Spalio 30 d. šiame miestelyje buvo surengtas vakaras Žalgirio paminėjimui per užmanymą ir triūsą Šv. Juozapo, D.L.K. Olgirdo ir Bromos vartų draugysčių. Vakaro vedėju buvo p. A. Uzdnavičia. Pradėta tautišku hymnu. Kalbėtojas buvo vietinis klebonas kun. K. Urbanavičius, kun. T. Žilinskas iš S. Boston'o ir kun. J. Krasnickas iš Cambridge'io.

Įžanginę prakalbą pasakė kun. K. Urbanavičius, kuris kalbėjo apie kryžievių zokoną ir jo prietikus su

lietuviais abelnai. Kalba buvo rimta, historiška.

Kun. T. Žilinskas aiškino lietuvių senovės tikėjimą papročius ir nuveikimus. Kalbėtojas pašiepė pirmiečius už tai, kad jie liepia savo kūnus po mirčiai sudeginti; sako: "Tūkstantis metų atgal mūsų pranokėjai degindavosi ant laužų; tai kame čia pirmiečystė, jaigu šiandien žmonės tą pat daro?" Kun. T. Žil. kalbėjo gana gerai.

Trečio kalbėtojo nebuvo progame, tačiau jis perstatyta kalbėti. Na, geriau būtų buvę, jai jis būtų nepasisiūlijęs į šnekėtojus, nes suerzino pirmieviškesnius elementus.

Pradėjo jis nei iš šio, nei iš to nuo savo parapijos ir komitetų. Sako, kad nieko negalima nuveikti gero parapijose, kur yra komitetai. Geriausia, anot jo, pavesti viską kunigui; girdi, jūs čia, Lowell'yje ir padarėte tokiu trumpu laiku taip didelį šuolį parapijos pastatyme ant tikrų kojų, dėlto kad neužlaikote jokių komitetų, o duodate kunigui veikti.

Turiu patėmyti, kad kalbėtojo patarimas tinka tiktai parapijoms, turinčioms kunigus, panašius kun. K. Urbanavičiui, kuriuo visa parapija, ant kiek žinau, be jokio išėmimo yra užganėdinta ir, turbūt, ne be pamato.

Po to kun. Krasnickas ėmė kedenti laisvamanius, socialistus ir t.p., katalikų mokslą prilygindamas prie saulos, ė jų laikraščius: "Draugą", "Žvaigždę" ir "Šaltinį" — prie elektros. Visus pirmieviškesnius laikraščius jis pastatė ant lygio su kerosinine, rūkstančia, be stiklo (cilindero) lempiuke, kuria Lietuvoje tiek gaisrų padaroma, padegant kluonus, tvartus ir t.t.

Sako, dabar matote, kokios yra šviesos rūšys, o sutinkamai su tuo galite pasirinkti sau šviesą, kokia jums geriausiai patinka; tiktai žinokite, kad kerosininė pirmievių lempiuke, apart blėdies, nieko neatneš.

Jokių rimtų darodymų ar bent pavyzdžių iš pusės kalbėtojo nebuvo. Kalba daugeliui nepatiko. Kunigui Urbanavičiui kalbėtojas dargi ir nemalonumą padarė savo prakalba, nes žmonės šnekasi, kad, turbūt, kun. Urb. užprašė kun. Krasnicką persergėti, kad lowelliečiai nelaikytų jokių komitetų. Kun. Urb., reikia manyti, visai nenorėjo, kad kun. Krasnickas partarnautų jam tokiu keliu.

Protarpiais griežė Vytauto benas, kuris, nežiūrind į tokį trumpą laiką ir stoką spėkų taip prasilavinno, kad tikrai puikiai atliko savo rolę.

Tarpais dainavo parapijos ir vaikų choras; taipogi vargonininkų kvartetas dailiai sudainavo trejatą tautiškų dainų. Kvartetan įėjo šie vargonininkai: Aug. Jankauskas ir Andriejus Gavronskas (lenkas) iš Lowell'io ir Juoz. Urbša ir Laur. Deltuva iš Lawrence'c'e, Mass.

Buvo ir deklemacijos, atliktos vaikų: K. Karpavičiuko, J. Viskočkutės, E. Bujutės, A. Ramaunauckiutės. Visi deklamavo gerai; iš jų atsižymėjo A. Ramanauckiutė, deklemavusi Senobinę dainą.

Kun. Jusaitis iš Lawrence'o, Mass. aiškino paveikslus, kuriuos rodė p. Norkūnas.

Aukų surinkta \$45,33 ir visos skiriamos Vilniaus Tautiškam namui.

Ex-Klierikas,

Nashua, N. H.

Lietuvių šitame mieste gyvena su viršum 1,000. Bet nieko tokio gero lygšiol dar nenuveikta, nors yra jau kelios draugystės.

Spal. 23 d. Šv. Kazimiero dr. tē parengė prakalbas. Kalbėtojais buvo p. p. A. Ramanauskas ir F. J. Bagočius. Pirmasis aiškino, kokią naudą abelnai visos organizacijos atneša, o labiausia S. L. A., antrasis aiškino pasaulio evoliuciją.

Pirma čia buvo parapija vardu Šv. Kazimiero, bet, ištikus vaidams tarp parapijos ir kunigo L. Tylos, kuris norėjo per daug sau valios, pradėjo griūti. Buvo ir parapijos pinigų gerokai sudėta.

Turim nemaža smagių vaikinių, mylinčių savo tautą, bet nieko geresnio tuo tarpu negalima nuveikti, nėsant jokio inteligento, kuris pakurstytų, ką gerą pradėtų, kaip antai: sutvertų dainininkų kuopelę, pramokytų kokią dramą vaidinti ir t. t. Gražu skaityti laikraščiuose, kaip lietuviai juda-darbuojasi Athol, Mass., ačiu tam, kad ten yra geras darbininkas p. Taunis, kurio vedami jie šviečiasi, lavinasi. Gražu būtų išgirsti tą pat ir apie Nashua's lietuvius.

Šičia yra lenkų kunigas, mokantis ir lietuviškai. Suirus lietuviškai parapijai, daugelis pritampa prie lenkų. Nors lietuviška parapija dar nesuirusi visai ir kunigas yra, vienok jau ant knygelių parapija nemoka. Buvo sudėta bažnyčiai \$7000. Parapija reikalauja, kad kunigas atiduotų pinigus atgal išsidalint tarp savęs, bet vyskūpas neduoda be teismo. Rodosi, padavė teisman, to tikrai nežinau.

Aš patarčiau geriausia čia apsigyventi kokiam geram lietuviui daktarui; jis nepraloštų: lietuvių yra daugiau, kaip 1000; priegtam, ir svetimtaučių pacientų būtų, nes šičia nėra gerų daktarų. Mums, našviečiams, tokis daktaras ne vientik fiziškai patarnautų, bet ir protiškai galėtų nešti pagelbą ir savo tautai pasidarbuoti. O dabar tai tik saliuonus mūsų viengėnčiai temoka palaikyti — lietuviai turi 4 saliuonus.

Selvestras Zavadzkas.

Hartford, Conn.

Ir mūsų miesto lietuviai pradeda pamažu krutėti ir suprasti vienybės reikalą. Paskutiniaisiais laikais jie čia sutvėrė Lietuvių Suvienytų Valstijų Ūkėsų Politišką Neprigulmingą Kliubą, kurio mieris — supažindyt čionaitinius lietuvius su tiesomis, kokias reikia žinot, pastojant S. V. ūkėsu, ir suteikt savo nariams pašelpą ligoje. Išsyk prisirašė gana didelis būrelis, o dabar jau turi apie 50 narių, darbščių vyrų, ir galima daug tikėtis iš tokios gražios kuopelės.

124 kuopa Susivienijimo Lietuvių Amerikoje ir pamažu kruta. Nors mažai dar teturi narių (tik 20), bet galima tikėtis, kad, naujai konstitucijai įėjus galėn, skaitlius prigulinių pasididins. Per savo paskutinį susirinkimą kuopa paaukavo \$1.15 sušelpimui

nario 133 kuopos S. L. A. Antano Deltuvos.

Pastaraisiais laikais mūsų guod. kun. Žebrius labai karštai pradėjo barti už girtuoklystę, kas labai Hartford'o lietuviams reikalinga, nes čia girtuoklystė prasiplatinusi tarp jaunimo.

Kappa Lamda.

Minersville, Pa.

Spalio 24 d. miesto valdžia laikiniai uždarė vaikų mokyklas, kad sulaikyti besiplatinimą juodosios krioklės ir škarletinos, nes keliose šeimynose serga maži vaikai tomis ligomis. Į vieną savaitę, užsibai giančią spal. 24 d., mirė 25 vaikai.

Apart mokyklų, uždaryta krutančiųjų paveikslus rodymai ir kitos tam panašios vietos, idant nuo vaikų ta liga nepasklistų tarp didelių.

Tą pačią dieną atėmė viršininkas nuo lietuvių saliuoninko J. Lukščio leidimą (license). Tas žmogelis daugelį metų dirbo anglių kasyklose, kol susitaupino kelis dolerius. Pereitais metais gavo leidimą užsidėti saliuoną savo namuose, kad nors vėlesniame laikė turėtų būdą bent kiek lengviau pragyventi; bet kaimynai, pavydėdami jam, užtrauke visokius skundus, būk Lukščis peržengia saliuonų įstatymus, suka ir t. t., taip kad tas žmogelis vieną dieną buvo šauktas teisman 7 sykius. Čia išsiteisinus, tą pačių kaimynų apskūsta tam tikrai, persekiojančiai saliuonus organizacijai, kuri pertikrino šerifą atimti leidimą.

A. J. B.

Iš Suvienytų Valstijų.

Amerikonai orlaivininkai laimėjo.

New York, spal. 30. — Amerikos orlaivininkas John B. Moissant turėjo su angliu Grahame-White lenktynes iš greitumo. Pakilo juodu Belmont parke ir skrido linkui Liuosybės stovylos (Statue of Liberty). Moissant lėkė su smarkumu vienos mylios su viršum į minutą, ir į 33 min. 63 sekūndas atlėkė prie minėtos stovylos ir sugrįžo atgal Belmont parkan, iš viso praskridęs 35 mylias ir pribūdamas paskirton vieton 45 sekūndomis pirmiau, negu jo konkurentas Grahame-White. Kaip Moissant, taip ir Grahame-White vartojo Brelot'o monoplaną, tiktai pirmojo monoplanas turėjo motorus 50 arklinių spėkų, o antrojo 100 ark. spėkų. Yra viena įdomi smulkmena tose lenktynėse: Moissant nusipirko sau lakstytuvą tiktai už 10 minutų pirm lenktynių, taip kad jis gavo lėkti neišmėgintų dar orlaiviu. Moissant gavo pirmą dovaną \$10,000 už greitumą. Lygšiol visus viršydavo greit mu Grahame-White. Grahame-White nenusimena ir ketina laikyti laižybines lenktynes su amerikonu, nuo kurio jis reikalauja dėti \$10,000, o pats stato \$25,000. Moissant prašo duoti jam kiek laiko prisirengti ir ketina gaut \$25,000 nuo anglo.

Spal. 31 buvo paskirta \$5000 dovanų tam, kuris iškils 10,000 pėdų. Čia amerikonas Johnstone irgi viršijo savo augštumu visus, kurie kada pirm jo buvo

stengęsi dasiekti didžiausio augštumo ore. Jis pirmas iškilo 9714 pėdų augštyn ir būtų dakilęs iki 10,000, jaigu jo prastas barometras nebūtų klaidingai jam parodęs, būk jis jau buvo tenai, kur prigulėjo. Johnstone gavo \$3,000 dovanų.

Sumušimas mokinio lėsuoja \$6,500.

Champaign, Ill., spal. 28.— Mokytoja Annie Kelley apmušė keturiolikos metų vaiką mokinį. Jo tėvas padavė mokytoją teisman, kuris ir nusprendė jai užmokėti vaiko tėvui \$1,500. Per keturis metus ji slapstėsi kitoj valstijoje, nenorėdama užsimokėti bausmės. Kada ji sugrižo, buvo vėl teista, bet dabar turėjo išmokėti \$5,000 daugiau, t.y. \$6,500. Mokyklos gi užveizda, kuris pagelbėjo mokytojai pešti mokinį, pasmerkta šešiemis mėnesiams kalėjimo. Be to, jis turėjo sumuštojo vaiko tėvui užmokėti \$800.

Didžiuojasi iš vyro-plėšiko.

St. Louis, spal. 31.—Kada ponios Minnie Rhodus vyras-plėšikas tapo užmuštas laike pasikesinimo apiplėšti banką, pati buvo pašaukta teisman, idant iširti, ar ir ji nedalyvavo vyro nedorybėse. Ji pasisakė esanti nekalta, ką ir teismas vėliaus pripažino. Užklausta apie vyro darbus, ji pripasakojo labai įdomių istorijų iš didvyriškų velionio užmušėjysčių ir apiplėšimų ir, verkdam, garbino jo apsukrumą, drąsą ir gerumą. Jis pasisakydavęs jai apie kiekvieną savo užpuolimą ir išplėšimą ir, laimėjęs, visuomet su ja pasidalindavęs. Ji, vienok, tekėdama už jo, nežinojusi tamsių užsiėmimų, kadangi jis tąsyk dienomis dirbdavo, kaip knygvėdis vienoje geležies dirbtuvėje, o savo karžygystes atlikdavo naktimis, niekam nežinant.

10,000 vežėjų straikuoja.

New York, lap. 2.—Straikuoja 10,000 ekspresinių vežėjų New York'e ir Jersey City. Nuostoliai straiko jau išneša \$500,000 ir ta suma kasdieną desetakais tūkstančių didinasi. Kompanijos stato straiklaužius, kuriuos apgina policija, žinoma, nesigailėdama straikeriams buožių ir revolverinių šūvių. Dabar viename tik New York'e apginimui straiklaužių užlaimoma keletas tūkstančių policistų. Daug yra sužeistų straikerių ir straiklaužių susirėmimuose vienu su kitais bei su policija. Keletas iš to turės mirti.

Straikas skleidžiasi su nepaprastu greitumu ir vienybės dvasia ir kas valandą laukiama visuotino ekspresinių vežėjų straiko Suv. Valstijose; o tuomet būtų 150,000 straikerių. Iš daugelio miestų ateina New York'an ir Jersey City'n žinios, kad ant paduoto ženkle visi ekspresiniai vežėjai įvairių Suvien. Valst. kraštų išeis išvieno straikuoti, jaigu kompanijos neišpildys straikerių reikalavimų; reikalaujama gi yra darbo dienos sutrumpinimo iki 10 valandų ir pakėlimo \$5,00 algos į mėnesį, o taipgi tiesos visiems samdomiems ekspreso darbininkams susijungti vienon ju-nijon.

Bomba.

New York, spal. 28.— Žemutinis gyveniman būto ant Washington gt. įmesta bomba, kurios sprogi-

mas buvo taip smarkus, kad kuone visus 62 gyventojus išmetė iš lovų ant ketverių viršutinių lubų; išgriauta keletas kambarių ir padaryta skylė vienoje sienoje.

Manoma, kad tai Juodosios rankos draugijos darbas, kuri išpradžių, kaip to buto įnami Romano sako, įbaugina, o paskui pareikalaus pinigų.

Moteris New York'o inžinierius.

New York, spal. 29.— Pana Nora Stauton Blatch paskirta inžinierium vandens pravedimo sistemos. Ji yra užbaigusi inžinierystės kursą Cornell'io Universitete. Pirmą praktiką savo profesijoje ji gavo, budama tiltų statymo inžinieriumi American Bridge kompanijoje. Savo dabartinio augšto padėjimo ji užsitarnavo inžinieriškais gabumais. Tai gi šiuose laikuose jau pradeda moteris mums rodyti, kad smegenys, o ne lytis privalytų turēt pirmybę kiekvienoj veikimo šakoje.

Miršta prie "Mesijos" grabo.

Bristol, Tenn., spal. 30.— Tūlą laiką čia gyveno dr. Teed, uždėtojas sektos Korešanų. Jis apsigarino savo pasekėjams esąs "Mesija", kuris į keletą dienų po mirčiai prisikelsias iš numirusių ir suteiksias savo mokiniams didžias laimes ir galybę. Apie metus atgal jis mirė, o kad iš karsto nesikėlė, tai du jo išpažintoju atkasė duobę ir mėgino atidaryti karstą, bet dėl neišaiškintos dar priezasties abudu ant vietos krito negyvi. O kiti Teed'o tikėjimo nariai vis dar laukia jo prisikėlimo.

Iš visur.

Nesmagumai Portugalijoj.

Lisabona, spal. 25.— Portugalijos valdžios padėjimas yra gana sunkus, ypatingai, iš priezasties nepaklusnumo kariumenės. Kareiviai, padėjusieji išgriauti monarchiją reikalauja sau dabar ypatingų privilegijų ir nenoriai beklauso viršininkų. Apart to, randasi nemažai civyliškių veikėjų, kurie yra dirbę naujosios valdžios įvedimo labui ir dabar reikalauja atlyginimo už savo patrijotizmą (?). Valdžia, matydama panašius apsireiškimus armijoje, pradėjo skirstyti kariumenę į mažesnes dalis ir siuntinėti iš sostapilės pirmesnėsna stoveinėsna. Tikrieji gi revoliucijos ir republikos darbininkai eina pas kariumenę ir meldžia, kad ramiai užsilaikytų šiame, pereiginiame laike, taip kad galėtų jaunutė respublika sustiprėti.

Sustraikavo 8000 ekspresinių darbininkų. Ugnagesiai ir kareiviai yra vartojami prekių transportacijai. Tas straiakas didžiai yra blėdingas naujai respublikai, kuri stengiasi sutaikyti yisas klesas ir išvieno rūpintis naujomis reformomis.

Praleista įstatymas, užginantis dvasiškas mokyklas ir išguldinėjimą tikėjimo svietiškoje mokyklose. Vietoj to įvesta sistematiškas mokymas abelnos doros visų tikėjimų vaikams.

Spal. 27 viešai apskelbta atskyrimas bažnyčios

nuo valstijos ir išduota įstatymas, užtikrinantis liuositybę spaudos.

Spal. 31 susekta kareiviškas suokaltis prieš respublikos valdžią. Suareštuota 32 aficeriai ir nemaža kareivių. Valdžios rūmai apstatyti kariumene. Kariumenei kazarmėse ir stoveinėse pranešta būt pasirengusiai sutikti galimą sukilimą.

Prezidentas Braga gavo žinią, kad sukilimas rengta su tikslu sugrąžinti Manoeliui sostą; ypatinai bijomasi sukilimo katalikiškosios tamsiųjų užkampių liaudies. Suareštuota senatorius Franco, kuris buvo Portugalijos ministerių pirmininku prie užmuštojo karaliaus Carlos'o. Jis kaltinama už kurstymą žmonių prieš respubliką.

Bažnytinis klausimas Ispanijoje.

Madridas, spal. 27. — Ministerių pirmininkas Canalejas augštuosiuose valstijos rūmuose pareikalavo, kad būtų užginta katalikams steigti naujas bažnyčias, vienuolynus ir grynai tikėjimiškas organizacijas, lygkol prieš prie šiokios-tokios sutarties su Vatikanu. Jaigu šito jo įnešimo parlamentas neužgirtų, tai jis atsisakytų nuo savo urėdo, kaip atvirai buvo išsireiškęs augštuosiuose valstijos rūmuose. Paskiaus, sako Canalejas, galima būtų išduoti tam tikras reguliacijas zokonams ir bažnytinėms kongregacijoms; dabar gi, esą, jo įnešimo įvykdymas yra būtinas valstijos gerovei.

Canalejas rengia plenus, sulyg kurių galima būtų ramiai atskirti bažnyčią nuo valstijos; nežiūrint to, kad kol kas politikuojama su Vatikanu religijos dėlei, ministerių pirminkui sunku paslėpti savo norą nesitaikyti su Roma, o būtinai atskirti bažnyčią nuo viešpatystės.

Jezuitai gauna prieglaudą.

Budapeštas, spal. 31. — Vengrų kunigaikštis Mykolas Povyilas Esterhazy paketino duoti prieglaudą išvytiems iš Portugalijos jezuitams. Jie apsigyvens viename dideliame kunigaikščio dvare.

Grumoja kaizeriui.

Bruxelles, spal. 28. — Nors Belgijos policija stengėsi, kiek galėjo, padaryti kaizerio vizitą Belgijoje maloni jam iš visų pusių, tačiau nesugriebė apsaugoti jo nuo nemenko nemalonumo. Viešint jam karaliaus rūmuose, atėjo laiškas, rašytas kokio tai anarchisto, kuris esąs uoliai pasiryžęs prie pirmos progos nugalabinti kaizerį. Ta aplinkybė gerokai sukratė jam nervus, o policijai ir šnipams davė progą padaryti visą eilę kratų įtartųjų butuose.

Anarchistų riaušės Paryžiuje.

Spal. 28 d. Paryžiuje buvo apvaikščiojimas, surengtas atminčiai prof. Francesco Ferrer'o, kurį jau metai suvirš nuzudė Ispanijos valdžia už skleidimą laisvamanybės ir revoliucijos.

Apvaikščiojime ėmė dalyvumą daugelis įžymių kalbėtojų, kurių tarpe buvo ir francūzų parlamento narys Pelleton. Jis kurstė klausytojus, tarp kurių buvo nemažas skaitlius ispanų, atkeršyti Ispanijos

biurokratijai už atlikimą tos žmogžudystės, numesti bažnyčios jungą ir sureformuoti liberališkus įstatymus šaliai, įsteigiant pirmeivišką parlamentą.

Anarchistų minia, išgirdusi žodžius "įstatymai" ir "parlamentas", puolė prie prakalbininko ir lazdomis nuvijo jį nuo pastolio. Ūmai kilo didelis sumišimas, triukšmas ir muštynės. Muštasi lazdomis, akmenimis ir t.t., žodžiu, kuom kas galėjo. Po minutai-kitai visa minia jau mušėsi, negalėdama ir neturėdama laiko išskirti nei savo nei kitos partijos šalininkus, nei draugus, nei priešus. Daug abiejų lyčių žmonių sužeista. Muštynės pasibaigė, kuomet buvo užgesyta elektra ir peštukai pasijuto nematą viens kito. Tokios kvailios muštynės Paryžiuje tai ne naujiena.

Nurimus, muštynių vadai pasisakė esą Ispanijos anarchistais ir nepripažįstą jokio parlamento.

Socialistai prieš socialistą ministerį.

Paryžius, lapkr. 2. — Francūzijos ministerių pirmininkas Briand, socialistas, kuris visą savo kabinetą buvo išsirinkęs iš savo pakraipos žmonių, atsisakė nuo urėdo, iš priežasties užsipuldinėjimų ir išmetinėjimų, daromųjų jam už tai, kad jis panaudojo visą savo įtakmę, idant užgesinti francūzų geležkeliečių straiką. Tame darbe dauguma socialistų mato žingsnį, priešingą savo doktrinai ir pritarimą kapitalizmui; Briand'ą jie įvardija partijos išdaviku.

Kada parlamente sykį socialistai ant jo užsipuo- lė už nesocialistiškus veikimus, jis pasakė:

"Jaigu dabar veikiančių įstatymų nepakaktų, nė kiek nesvyruotume griebtis prieš įstatymiško kelio su tikslu gelbėti tėvynę".

Prezidentas Faillieres priėmė jo rezignaciją ir, kadangi sykiu su juo atsisakė visas francūzų ministerijos kabinetas, prezidentas pavedė jam suorganizuoti naują kabinetą.

318 audros aukų.

Neapolius, spal. 29. — Sulyg oficijališkų pranešimų, gautų nuo salos Ischia's viršininko, nesenai aplankiusioje Neapoliaus pakrantį audroje, vulkano išsiverzime ir užtakos išsiliejime žuvo 318 ypatų. Karalius Emmanuel'is pasiuntė nukentusiems nuo nelaimės \$10,000 savo pinigų, o keletą dienų atgal nelaimės vieton atsilankęs gaudžiai apsiverkė.

Persijos ateitis.

Spalio 31 d. Anglija pasiuntė Persijon didelį apginkluotų kareivių skyrių. Vokietija labai nerimauja iš tos priežasties. Kaizerio politikai sako, kad tai esąs tvirtas žingsnis, kurį Anglija daro, idant išvieno veikti su Rusija kontroliavime Persijos dalykų bėgio. Berlyne viešpatauja opinija, kad, neilg trukus, Rusija pusiau pasidalinsianti Persiją su Anglija. Vokiečiai gi nepaprastai stipriai geidžia ten sau dalies, bet, matyt, sunku bus jiems įsiskverbti.

Tasai pasidalinimas būtų naudingas, ypatingai Rusijai, kuri lygšiol žymiame laipsnyje turėjo vesti savo komerciją su Azija per Persiją, kas labai buvo

nepatogu. Rusija, įgavusi pusę Persijos, jokios valstybės nekontroliuojama, galėtų varyti tiesioginiai sausžeminę ir vandeninę vaizbą su Azija.

Dar neseniai Vokietija dirbo plenus gero sau uždarbio ir įtekmės, pasisiūlydama praveisti Bagdad'o gelžkelį, kurio, kaip matyt, neturės laimės tiesti.

Susiv. L. A. Namas.

Atsilankius man S.L.A. 226 kuopos susirinkimam, apar kitų, buvo klausimas apie Susiv. pirkimą N. Y. namą, kaip jis yra įrengtas, ant ko užrašytas, kiek randos neša ir t.t., taipgi gauta užklausa iš kitos kuopos apie tą patį reikalą laišku, matomai, dauguma interesuojasi, kaip savo organizacijos turtu, užtai šiuomi pranešu visų narių žiniai apie Susiv. L. A. Namą.

Ant žemės Borough of Manhattan, New York City, po No. 307 W. 30-th Street, mūrytas plytų namas, ant keturių lubų ir 8 pėdų augščio sklepas yra nupirktas Susivienijimo Lietuvių Amerikoje (Lithuanian Alliance of America) gegužio 2 d., 1910 m. nuo Samuel J. Ashley, jo pačios Irena V. Ashley, brolio Edward E. Ashley ir jo pačios Martha I. Ashley už trisdešimt vieną tūkstantį dolerių Amerikos pinigais (\$31,000,00) ir užrašytas ant *Susivienijimo Lietuvių Amerikoje*.

"Warranty Deed" rekordotas ir registruotas New York'o miesto žemės (Land) raštinėje gegužio 3 d. 1910, taipgi apdraustas per "Title Guarantee and Trust Company" (Policy of Title Insurance no 373, 468).

Minėtas plytų mūrytas namas prie West 30-tos gatvės yra pragyvenimams 4 šeimynų. Žemutinis yra tuščias nuo pat nupirkimo, kadangi jau buvo manyta, jog ten bus Susiv. Centro raštinyčia, pertai niekas ant trumpo laiko nenorėjo įsikraustyti. Ant antro augšto randos neša po 37 dol., o ant trečio ir ketvirto po 35 dol. į mėnesį.

Užpakalyje šito namo, ant galo loto, yra antras medinis namelis ant trijų augštų, o jo apačioj ištaisytas gyvenimui sklepas; tame namelyje ant antrų ir trečių grindų gaunama po 10 dol. į mėnesį randos, o žemutinės grindys ir sklepas pavesta žmonėms (janitors), kurie prižiūri visų namų švarą, todėl randos nemoka.

Po priesakinio namu yra duota ištaisyti apačia (sklepas) "Tėvynės" spaustuvei, kur pirma buvo pertvarstymai į namų pasidėjimui, išlygintos sienos tinku, grindys cymanto; priesakis į 30 gatvę (pietuosna) iškirsta ir įdėta didelis langas per visą priesakį ir geležiniai trepai iš gatvės sklepan — spaustuvėn; užpakaliniame kampe išmūryta šėpa su geležinėmis durimis "vaults" sudėjimui senų dokumentų, knygų atlajoms ir kitiems daigtams apsaugon nuo gaisro.

Ant pirmų grindų su 5 kambariais, viskas pasilieka, kaip buvo, apart mažų pataisymų. Priesakiniam kambariame bus tuom kart pakaktinai vietos Susiv. sekretoriaus raštinyčiai; užpakaliniame, taipgi nemažame ir šviesiame kambariame, iš kiemo, redaktoriui ir spaustuvės gspadoriui-administratoriui. Viduriniai, tamsūs kambariai lieka pasidėjimui, daleiskim, Susiv. vėliavos ir kitų S.L.A. daigtų, bei archivui.

Dabar klausimas yra, kiek tas namas vertas ir kokį nuošimtį atneša ant įdėtų pinigų. Viršuj minėjau, po kiek yra randos gaunama, tai tegul pats skaitytojas pasirokuoja. Aš nuo savęs tik tiek galiu pasakyti, jog tas namas yra nupirktas ne lietuvių apgyventoj apygardoje ir ne dėl visuomeniškos naudos, bet vietoje, kuri nenupuls-neišeis iš kainos įmokėtos, taip kad už keliolikos metų bus galima ant jos Susiv. uždirtbti kelioliką tūkstančių dolerių, kadangi aplink pradeda statyti didesnius mūrus ir, kada atsidarys arti Pensylvanijos stotis ir pradėtas statyti didelis pačtas, tuomet, kad norės Susiv. parduoti, tai galės su geru uždarbiu, o dabar, kad ir neneša atsakančio nuošimčio, tai bent įdėti pinigai nežus, kaip pirma daugumas krūpčiojo, kad pas Izdininką laikomi visi Susiv. pinigai.

Beje, mūrinis namas yra apdraustas nuo ugnies ant \$5000,00, o medinis ant \$1500,00. Iš pusės Centro Valdybos viskas žiūrima kaip geriausia tiems namams, nors yra didelis neparankumas, kad visi C. V. nariai toli nuo jo gyvename, bet kada "Tėvynė" persikels ten ir Susiv. Sekretorius gyvens ten pat, tai bus geriaus prižiūrima namai, tuomet ir randauninkai geriaus pabus ir nebus taip tuščias, kaip kad buvo ikišiol. Susiv. Centro Sekretorius su visa raštinyčia turės įsikraustyti apie gruodžio 1 d., kad rengtis prie naujos sistemos ir tobulesnės tvarkos, kokia pas kita-taučius yra senai.

M. J. Damijonaitis.

Iš kuopų nutarimų.

S.L.A. 111 kuopa Easton, Pa., savo bertaininiame susirinkime 22 d. spalio 1910 m. visapusiškai apkalbėjus S.L.A. reikalus ir atradus, kad "Tėvynės" administratorius visai nepraktiškai veda atskaitą, kaip tai "Tėvynės" No. 40 š. m., kur stempos, klizai ir t.t. iš eilės pažymėta bent po dešimtį sykių, kas bereikalingai užima daug vietos organe. Geistina trumpesnė apyskaitos sistema talpinti organe.

*Pirm. J. Brusaitis,
Izd. J. Jankauskas,
Skr. V. Stankeviče.*

Link atskaitos, kad ji nepraktiška dėlei jos ilgumo bei užėmimo "Tėvynėje" vietos bereikalingai, tad kitaip nei negalima padaryti. Rods, galima būtų kiek sutrumpinti, pažymėjus vienoje vietoje, pagal kuopos nurodymą, už klizus bei stempas, bet tas mažai ką sutrumpins. Kitų dalykų negalima sutrumpinti nėkaip. Juk yra praktiškiaus pasakyti kokią dieną kas pirka ir už kiek, nekaip abelnai pasakius.

"Tėv." Administratorius
S. Astramskas.

Spalio 10 d. persiskyrė su šiuo pasauliu *Motiejus Adomukaitis*, 25 metų, Des Moines, Iowa. Paėjo iš Lietuvos: Suvalkų rėd., Kalvarijos ap., Vudrijos parap., Duselninkų kaimo. Lietuvoje paliko motyną. Amerikoje pragyveno apie 4 m. Sakėsi prigulėjęs į Šv. Jurgio dr-stę, Worcester, Mass. Čia būdamas, prigulėjo prie S.L.A. 227 kuopos, į kurią prisirašė bal. 10 d. š.m., o tapo priimtas į S.L.A. bal. 25. Taigi jam trūko tik 15-kos dienų lyg tapimui pilnu nariu S.L.A. A. A. Motiejus gavo džiova ir, pasirgęs vos porą mėnesių mirė. Palaidotas spal. 13 d. su bažnytinėmis apeigomis ant katalikiškų kapų. Velionis nei pinigų, nei giminių neturėjo. Palaidojo 227 kuopos nariai, aukaudami po keletą centų uždengimui laidojimo lėšų, kurių pasidarė \$108,00.

Aukavo S.L.A. 227 kp. nariai \$5,00, A. Simons \$20,00, J. Marcinkevičius \$15,00, J. J. Navikas \$10,00, J. H. Alikonis, J. Kasparavičius po \$5,00, J. Martinaitis, Ig. Kazlauckas, Ig. Milušaukas, A. Bundza, M. Sidaras po \$3,00. J. Matokas, M. Chemerka, A. Babravičia, J. C. Tates (anglas), V. Pugevičia ir A. Ališauskas po \$2,00. P. Dagilis, J. Lapeñas, K. Aireliūnas, S. Kulickas, M. Mikėnas, P. Ašmon, S. Mozūras, K. Šilingis, D. Pauliukas, F. Rupainis, S. Kluba (lenkas), J. Stankevičia, S. Kasparavicia, J. Kamorauckas, A. Ališaukas, A. Andrilionis, M. Lazdauckas, J. Lietuvis ir A. Griška po \$1. J. Aldokauckas, F. Girseen (anglas), A. Ramanaukas ir M. Auksooris po 50c. A. Žasitis, K. Kubilius ir J. Grigas po 25c. ir V. Rainis 10c. Labu surinkta \$108,85, kuriais uždengta laidotuvių lėšos.

A. a. Motiejus tapo palaidotas, kaipo draugas S.L.A. Lai jam būva lengva šios šalies zemelė.

J. H. Aliukonis,

510 E. Walnut st., Des Moines, Iowa.

MARGUMYNAI.

POEZIJA.

Vienas primityviškiausių žmogaus palinkimų tai ritmiškas kūno judėjimas-šokiai. Šokimas būdavo akompanuojamas žodžiais. Tad neišvengtinai žodžiai turėjo dalyvauti šokimo ritme. Vėliaus, muzikališki įrankiai turėjo turėti tą pačią įtekmę ant kalbos. Taigi daug faktorių sąveikė įvairiuose laikuose ir įvairiuose atsitikimuose pridavime kalbai tos ypatybės, kurios paprastame vartojime ji neturi. Čia tai buvo poezijos pradžia; ir neišvengtinai, laikui bėgant, visi jausmai ir susijudinimai, visi atminimai, padavimai ir protiški žmonių interesai, kurie esti to-

li nuo paprastų kasdieninio gyvenimo reikalų, išsiliejo į poeitišką formą. Patėmysim, kad tokie veikalai, kaip, pav. biblija, kad ir ne eiliuoti neigi ritmuoti, dėl jų didžio vaizdingumo, priskaitoma prie poezijos.

Nėra nieko arčiau žmogaus, kaip jo paties jausmai. Tad lyrika yra natūrališkiausia poezijos forma.

Primityviškos poezijos turinys yra labai menkas ir siauras, tačiau užsipelnyja artaus perkratinėjimo, nes duoda ūmą įžvalgą į vidurinį primityviško žmogaus gyvenimą. Lyriška poezija muomadiškų genčių paprastai neplaujoja padangėmis, ji labiau laikosi žemiausių gašlumo sryčių. Įkvėpimas prie tos poezijos taip tankiai paeina iš pilvo, kaip ir iš širdies. Taip, australietis sau dainuoja:

“Kenguru bėgo labai greitai,
Bet aš bėgau greičiau.
Kenguru buvo riebus,
Aš suvalgiau jį.
Kenguru! Kenguru!”

Meiliškų dainų vėltui jieškotum tarp laukinių žmonių. Lyčių santikių lyrika primityviškų žmonių nelietė. Meilė — tai gėlė, kuri negali žydėti ant neišdirbtos dirvos nomadų gyvenimo. Laukinio žmogaus meilė — tai ne dvasiškas prisirišimas, bet jausminis užsidegimas, gestantis su užsiganėdinimu. Neigi rasi pas juos gamtos grožybių branginamą. Laukinis žmogus yra gamtos vergas, ir gamtos vergas, kuriam tiktai sunkus triūsas suteikia šioki-toki prasmaitinimą. Jis neturi nei laiko, nei pobudžio gerėtis grožybe gamtos, savo šiurkščios ponios. Medis pas jį tik medis, miškas tik miškas, jūra tik jūra ir nieko daugiau. Netėmijo jis nei gyvulių ypatybių: nematė nei lapės gudrybės, nei kiškio bailumo. Kokią gi kultūriška prasmę turi tokia poezija? Labai menką. Jų eilės galėjo platintis tik atmintinai — iš lūpų į lūpas. Be to, kalbos skirtingumas baisiai kenkė išsiplatinimui. Kaip žmonės skaldėsi į smulkias gentis, taip ir kalbos skirstėsi į įvairius dialektus. Tiesa, prakilnesnės dainos galėjo įgyti populiariškumą, tačiau daina būdavo branginama labiau jos melodijos dėlei, negu paties turinio.

Pirm, negu kalbėsime apie poezijos įtekmę šiuose laikuose, pažiūrėkime, kas tai yra ištikrųjų poezija? Kame slepiasi jos pamatinė ypatybė? Poezija — tai išreiškimas žodžiais išvidinių arba išlaukinių fenomenų estetiškai veikiančioj formoj estetiškiems mieriams. Lyrika — tai išreiškimas ypatingų jausmų bei idejų; objektyviška gi poezija piešia apsireiškimus išlaukinio svieto — objektyviškus atsitikimus ir faktus. Aliejuose atsitikimuose išsireiškimas tarnauja estetiškam mierui: poetas iššaukia ne veikimus, bet jausmus ir nieko daugiau, kaip jausmus. Visokia poezija paeina iš jausmų ir grįžta jausmuosna; tame tad slepiasi jos tvėrimas ir įtekmė. Kiekvienas poezijos veikalas pirmučiausiai išreiškia poeto jausmus. Bet veikalas taip tą išreiškia, kad jis iššaukia panašius jausmus pas klausytojus ar skaitytojus. Didis poetas suskambina savo lyrą, ir kalvis meta šalyn kūgį, mokslinčius uždengia savo knyga, kad klausyti: vienodas jaus-

mas supa juosius visus ir širdys plaka kartu — jie susilieja su poetu ir vienas su kitu. Poezija vienija žmones, kurių reikalai perskiria juos. Poezija iššaukia panašų jausmą pas visus. Tą praktišką poezijos vertę aiškiai perstato istorija. Lyra Alfieri'o, Parini'o, Leopardi'o nuveikė Italijos tautiškam apvienijimui daugiau, negu karžygiškumas Garibaldi'o. Politika sudraskė Italiją — poezija suvienijo. Balsas jos didžiųjų poetų lygiai skambėjo neapolitaniečiams ir lombardiečiams. Vokiečiai patyrė tokią-pat vienijančią poezijos galybę. Goethe ir Schiller nemažiau už Bismarck'ą prisidėjo prie imperijos susiformavimo. Poezija dar daugiau atlieka — ji paaugština žmogų. Kada spinduliai poetiško veikalo apšviečia žmogų, jis jaučia, kuomi jis gali būti ir kuomi turi būti. Žmonės visuose laikuose matė, kiek jie skolingi poetams. Viršuj matėme, kad poezija dėl nekurių priežasčių neturėjo didelės reikšmės pas nomadus. Primityviškai poezijai trūko pragumų pliesti gavo vienijančią intekmę, bet ji turėjo pragumą veikti ant sekančių gentkarčių. Dainose vienos gentkartės žmonės pažįsta savo prabočių balsus, ir, klausant jų vargų-nelaimių, jaučiasi nariais vienos šeimos, duodančios atspirtį ir reikšmę jų individuališkame gyvenime. Australiečiai garbina keletą vardų, kurių savininkai gyveno gal tolimoj praeityj, o kaip didžiai jaučiama ta skola pas istorišką tautą. Graikai klausė Homero su tokia pat paguoda, kaip ir balso iš Delfų. Vidurinių amžių žmonės į Virgilijų žiūrėjo su šventumo jausmu; Dante's ypata kyla viršžmogiškoj didybėje Italijos miestuose; ranka Goethe's kritiko dreba, kada imasi plunksnos.

Poezijos galybė gali turėti taipgi negatyvišką pusę. Tuotarpu kaip ji, iš vienos pusės, gali išvystyti daigus augštesnių ir kiltesnių jausmų, iš antros pusės, ji gali sužadinti žemesnius ir gašlius instinktus, kurie snūduriuoja pas kiekvieną žmogų. Neuzginčytina, kad ant vieno poeto, kuris pakelia augštin savo skaitytojus, prisieina po tuziną kitų, kurie tempia juos žemyn į nedorybes šliuką. Bet čia poezija, kaip daila, nekaltą.

Pranas Gudas.

SVETIMŲ NUOMONIŲ PAGUODOJIMAS.

Ką gi ištikro žmonės mano, kada šneka apie "kitų žmonių nuomonių paguodojimą?" Aš nemanau, kad jie galėtų nieko nemanyti, šnekėdami apie tai, bet man norisi žinoti tikrai, ką reiškia tas "kitų žmonių nuomonių paguodojimas". Aš suprantu paguodojimą kitų žmonių. Aš suprantu, ką reiškia biblijos pasakymas: "Guodok visus žmones". Aš žinau, kad visuose žmonėse randasi tūlos ypatybės, kurių negalima visiškai niekinti bei atmesti. Palikus Nerono žiaurumą, aš galiu atrasti jame nekurias geras puses, kaip valdone. Aš taipgi galiu sau persistatyti gerą krikščionį, guodžiantį ir gerbiantį kokį-nors pavydų ir šykštų piniguočių už kai-kuriuos jo prakilnius palinkimus ir darbus. Arba vėla, galėtume užgauti kokį netikusį milijonierių-prispaudėją arba net užmušti jį, bet ne-

priderėtų mums prirakinti jį prie retežio šuns būdoje. Panašus apsiėjimas perdaug užgautų žmogaus ypato vertę. Aš galėčiau balsuoti, kad kokis bankierius būtų nužudytas arba net galėčiau kam padėti jį nužudyti, bet aš baisėčiausi pakinkyti tą bankierių į savo gražius ratus ne vien dėlto, kad jam būtų persunku mane vežti, bet daug daugiau dėlto, kad tokis darbas perdaug jį įžeistų, kaip žmogų, o ne kaip išnaudotoją bei tironą. Aš pats save lygiai įsižeisčiau, kaip ir jį. Taip tai aš suprantu paguodojimo žmogaus idėją. Maž-daug aš galiu suprasti, jaigu kas sako, kad mes neprivalome deginti žmogų ant laužo, nors jis būtų teosofas arba Indijos plėšikas-galvažudys; tačiau aš nesuprantu, kam aš turėčiau guodoti kokią nuomonę, kuri insiskverbė kito smegenisna ir kuri, mano supratimu, yra bjauri, niekam netikusi nuomonė, kaip pav., plėšikų, lengvatikių ir kitų idėjos-nuomonės, kurių išdavu yra gryna piktadarystė arba proto apdumimas. Aš misliju, kad tai gana žmogiškas darbas užgauti žmogaus jausmus, by tik dārodyti jam jo tikėjimo bei nuomonių klaidingumą arba kvailumą. Aš manau, kad kiekvienas tikėjimas ir ne-tikėjimas turėtų būt laikoma paguodoj, ant kiek tūlo tikėjimo išpažintojai ar ne-išpažintojai yra širdingai, ypatiškai persitikrinę tame, į ką jie tiki arba į ką netiki. Daugumas garsina, kad kiekvienas tikėjimas ir kiekviena sekta turi būt guodojami, kaip tokie. Čia aš jau skiriuosi savo nuomonėmis. Aš nepripažįstu, kad reiktų guodoti kokią bažnyčią, abelnai viso tikėjimo bei sektos doktriną, kadangi aš reikalauju, kad žmogaus nuomonė būtų jo paties nuomonė arba kito nuomone, kurioje jis yra persitikrinęs, o ne įbrukta jam daugumos vienaip tikinčių ir priimama tiktai iš baimės arba kokių išrovimų. Ypatos nuomonė turi būti jos nuosava nuomonė, idant ypata galima būtų guodoti už atvirumą. Bet, jaigu, pav., ypata mano, kad reikia deginti gyvus šunis, aš nepaguoduoju jos už josios persitikrinimą, nors jis būtų giliausias. Aš neguoduju žmogaus, kuris skaito save augštesniu už kitus ir ant tos papėdės dāsileidžia sau uoliai apgaudinėti kitus, kaipo atlyginimą už savo augštumą. Kam aš turėčiau gerbti ypata, dėlto kad ji gerbia velnią dėlei jo velniškumo? Nematau, kam reiktų versti kitus gerbti kokį trečios klesos artistą už tai, kad jis yra įsimylėjęs savo profesijoje, kurioje neturi pasisekimo, ypačiai, kad menkesnieji artistai yra didesniais saumyliais ir savęs garbintojais.

Tikrai pagirtinas mokymas, — kad mes privalome guodoti kitų tikėjimus; bet man tasai mokymas reiškia tik tiek, kad visi tikėjimai turi būt laikomi paguodoj tiktai, dėlto kad juose yra šis-tas doros bei gero, ką kiekvienas teisingas morališkas žmogus gerbia. Tikėjimą gi guodoti, kaipo tikėjimą, abelnai, yra priešinga mano protui. Aš gerbsiu Konfucijaus išpažintojus dėlei paguodonės, kurioje jie laiko senelius, kadangi ir mano tikėjimas taipogi liepia juos guodoti. Aš gerbsiu buddistus už jų švelnų apsiėjimą su gyvuliais, kadangi mano morališkumas tą-pat man įsako. Aš gerbsiu mahometonus už jų pripažinimą, kad rei-

kia būt teisingam link visų, nes aš taipogi taip manau. Tačiau aš negalėsiu atiduoti mažiausios paguodonės chiniečiams už jų labai nuoširdų mėgimą begalo kankinti prasikaltėlius ir žiūrėti su užsiganėdinimu į torturuojamus artymus; neigi aš džiaugsiuos iš Indų pesimizmo dėlto tiktai, kad jie garbina jį ir uoliai į jį tiki: turko aš negaliu gerbti irgi už tai, kad jis labai nuoširdžioj paniekoj laiko moteris.

Kaipo privatiškose nuomonėse, taip ir įvairiuose tikėjimuose ir doktrinose atrasime punktus, su kuriais nebus galima susitaikyti, ir išsitarimas, "paguodoti kitų nuomones", labai tankiai yra vartojamas be tikro apmąstymo bei supratimo, ką jis reiškia.

Mes turime turėti bent kokį tikėjimą, kad galėtume suprasti ir apkainuoti kitus tikėjimus, arba mes turime turėti kokį tikėjimą, idant būtume kitiems suprantami. Kitaip, nei patys nežinotume, ką gerbti. Persergėsiu, kad žodį "tikėjimas" aš vartoju plačiausioje jo prasmėje.

Mano mintyse nuolatai pinasi keturi charakteriai, kurie, kaip man rodos, apima keturis svarbiausius žmogaus morališkumo gyvenime apsireiškimus-figūras. Tos keturios figūros yra: Šv. Jurgis, smakas, karalaitė, aukaujama smakui, ir karalaitės tėvas, karalius. Tose figūrose turime viską: aktyvišką dorą, naikinančią pikta, pasyvišką (priverstą) dorą, pasiryžusią kentėti pikta; tamsybę bei paprotį, daleidžiantį pikta, ir patį pikta. Tose keturiuose figūrose galima taipjau surasti tikras ir sveikas rybas tolerancijai (apkentimui). Aš garbinu Šv. Jurgį už nuoširdų pasiryžimą išgelbėti karalaitės gyvastį, nes tai pasiryžimas visiškai sveikas ir prakilnus. Aš pripažįstu paguodą karalaitei už jos sutikimą būti smako suėsta, nes tame matau jos tikėjimo pareigą, nors man rodos, kad tai per daug didelis nuolankumas. Net paties kvailo karaliaus negalima pervirš nupeikti už dukters paskyrimą smako prarijimui, kadangi jo pirmtakūnų buvo užvestas toksai smako garbinimas; o gal karalius dargi ir persitikrinęs buvo tokio darbo šventume. Bet visame kame yra saikas bei rybos ir aš jau nesutinku gerbti smaką dėl to, kad jis smiliai žiūrėjo į karalaitę ir širdingai tikėjo, kad jam bus geri pietūs iš jos.

J. Alyras.

Čia-suks.

Aš jam atkeršijau.

Ant svieto gyvenant, visaip pasitaiko. Man neseniai pasitaikė susipažinti su viena mergina, su kuria per trejus metus viename bute gyvenome, viename kambaryj gulėjome, bet aš jos nepažinau. Ji dirbo tame pačiame sagučių fabrike, kur ir aš sau pragyvenimą pelnyju. Ji dėvėdavo vyro drapanas, kirpdavo trumpai plaukus ir tris kartus į savaitę skusdavosi barzdą ir ūsus; po truputį rūkydavo papirosus, lankydamo šokius, meilindavosi prie jaunų, nepilnamečių mergaičių, nekarta eidavo vėlai vakarais ant gatvių pasivaikščiotų ir t.t.

Toks jos besielgimas nedavė nei mažiausios pro-

gos pamislyti, kad ji buvo mergina, netik jos tolimesniems pažįstamiems, bet net namiškiams; pagaliaus ir aš pats, viename kambaryje išgyvenęs per ištisus trejus metus, nieko nesupratau.

Ji mėgdavo kalbėt apie meilę, bet man nei kam ko, kad tai pats prigimimas ją prie to verste verčia; ji visados laikydavo moterų pusę.

Vieną kartą ji man papasakojo šitokį atsitikimą. Sako: "Ar tu žinai, kokio aš esu gimimo?" Aš sakau: "Iškur aš galiu žinot, kad ir tamstos tėvų neturėjau laimės pažint?" — "Aš esu sūnus gana turtingų tėvų, kurie valdo didelius plotus žemės. Ji mane dideliai mylėjo, pasiryžusi buvo viską man atiduoti, bet šiandien aš esu nelaimingiausias pasaulyje sutvėrimas". Sunkiai atsidususi ji nutilo.

Aš, norėdamas dasižinot apie jos prietikus, paklausiau, kodėl ji taip labai nusiskundžia ir jaučiasi nelaiminga. Pasakiau jai, kad ji taip gyvena, kaip ir kiekvienas darbininkas, iš savo uždarbio. Ji tarė: "Bet aš suvadžiojau niekuom nekaltą, mane širdingai mylinčią mergyną". — "Tai kas tame per daug blogo? ar tamsta negalite su ja apsivesti?" — "Kaip gi man apsivesti, kad aš jo niekad nemylėjau? Kokis mano bus gyvenimas!? Ji mane teisman patraukė; reikalavo, kad aš su ja apsivesčiau, bet aš nuo to griežtai atsisakiau. Teismas mane už tai nubaudė, liepdamas mokėti po vieną dolerį į savaitę per septynerius metus kūdikėlio auginimui.

"Ar beturčių tėvų toji mergina?"

"Ne beturčių tėvų, bet kad įstatymai taip rodo. Jai tie keturi šimtai dolerių, kuriuos aš jai iškart užmokėjau nieko nereiškia; bet ji norėjo viešai parodyt savo skriaudą, parodyt savo nekaltybę, kad visuomenė matytų ją, ne kaipo paleistuvę, bet kaipo niekuo nekaltą ir suvadžiotą-apgautą merginą; tačiau ji prieš žmones negalėjo išsiteisint; ji, būdama taipgi augšto gimimo, tapo pastumta taip žemai, kad žemiaus nupult negalima. Teismas jai užtat atlyginimo suteikti negalėjo. Toki atlyginimai tinka tik prastų darbininkų klesai, o ne augšto gimimo merginai.

Kada aš su ja susipažinau, tai aš jos nemylėjau; ji manęs irgi nemylėjo; bet, kad aš mokėjau visokiais būdais: saldumynais, gėlėmis, vedimaisi šokiuosna ir t.p. įgaut jos užsitikėjimą, ji pradėjo mane mylėti, pagaliaus aš, patėmijęs tai, pasinaudojau iš jos mergiškos silpnybės; šiandien ji, pastumta, gyvena vargingą, nesmagų susikrimitimo ir pagiežos pilną gyvenimą."

Aš, valandėlę pagalvojęs, atsiliepiu: "Ištiesų sunku merginai nukentėt tokis pažeminimas; aš, būdamas merginos vietoje, negalėčiau susilaikyti nuo atkeršijimo."

"Aš", tarė mano draugas: "jam ir atkeršijau, paleisdama tris šūvius jo krutinėn teismo rūmuose (ir atsisagsčiusi, parodė savo moterišką krutinę), dėlto aš nešioju vyriškas drapanas."

Klaidos atitasyimas.

No. 41 "T." pranešta, kad Žilinskas su K. N. mirtinai primušė airį. Dabargi Žilinskas atrastas nekaltu, o airis išgyjo.

V. Radvilavičius.

Bobos Vaikui ir Verbliugevičiui, atitaisysime No. 45.

Didžiausias Aštuntmetinis Balius!

Dr-stės Lietuvos Dukterų So. Bostone, 23 d. Lapkričio (Nov.) 1910 m., Dahlgren svetainėj, kampas E ir Silver St., So. Bostone. Balius prasidės 7:30 vakare ir trauksis iki 2 val. nakties, Taigi guodotini Lietuviai ir Lietuvės, tik atsilankykite, o pamatysite kokius L. D. Dr-stė parengia puikius balius. Širdingai prašom nepamiršti to mūsų balius. Bus užkandžių visokių ir lietuviško šampano. Muzikantai bus geriausi. Meldžiam visų atsilankyti. Komitetas.

Antras didelis Balius!

East Saint Louis, Ill. rengiamas Dr-stės Š. Marijos Rozancavos Moterų ir Merginų, atsibus Nedėlioį 20 Lapkričio (Nov.) 1910 m. Sam Yociss salėje po num. 537 Collinsville Ave., E. St. Louis, Ill. Įžanga 25c. porai širdingai kviečiame visus Lietuvius ir Lietuvaites atsilankyti ant mūsų Baliaus, kur bus įvalias gerų gėrimų ir svetingas kožnam patarnavimas. Ogi grieš puiki muzika prie kurios bus galima linksmai laikas praleisti. Širdingai kviečia Dr. Š. M. R. KOMITETAS.

Antras Metinis Balius!

Hudson ir Maynard, Mass. Dr-stė Šv. Juozapo ir kartu 58 kp. SLA. parengė iškilmingą balių, kurs atsibus 24 d. Lapkričio (November) 1910 m. Balius atsibus Maynard, Mass., svetainėj Hibernian Hall, 46 Main st. Prasidės 2 val. po pietų ir trauksis iki vėlumui nakties. Kviečiam visus Lietuvius ir Lietuvaites, kaip vietinius, taip ir iš aplinkinės atsilankytį mus parengtą balių. Kurs atsilankys, tas nesigraudys. Tikimės kad visko bus, kaip saldumynų, taip ir skanių valgymų. Vietinė orkestra grieš puikiausius lietuviškus ir amerikoniškus šokius, taip kad senam ir jaunam patiks. Įžanga vyrams 25c., merginoms ir moterims 15c. 47 Kviečia Komitetas.

Nepraleiskit geros progos!

23 Lapkričio (November) 1910 m. Garden Hall, New Haven, Conn. Draugystė Šv. Franciškaus parengė iškilmingą metinį balių Prasidės nuo 7 val. vakare ir trauksis iki pusnakčiui. Bus puiki muzikė, skanių gėrimų, valgimų ir tureckų cigarų. Bus gražiausias pasilinksminimas kokio dar nebuvo. Pribukite visi persitikrinti. Įžanga vyrams tik 25c., o moterim 15c. 47 Kviečia Draugystės Komitetas.

Pranešimas skolingiems.

Kurie dar esate skolingi buvusiam štorui P. Korzono & Co., dabar malonėsite užsimokėti J. Valeckui ne Korzonui, nes Korzonas prie to jau nieko neturi ir yra pasirašęs už tai. Taigi, kurie dar esate skolingi, nevilkindite, bet užsimokėkite tuojaus, atsiteiskite gražumu, draugiškai. J. Valeckas.

Pardavimui.

Lebai pigiai parsiduoda murinis namas su 9 ruimais, tinkantis ant biznio, štoro ar bučernės, viduryje miesto, ant kito galo yra kitas namas medinis su 6 ruimais dėl gyvenimo. Priežastis pardavimo, savininkas važiuoja į Lietuvą. Dasižinokite pas savininką Joną Aleksaitį. Box 180, Minersville, Pa.

Ant pardavimo.

Parsiduoda didelis namas, saliuonas viename šone, štoras kitame, ant keturių grindų, atneša suviršum \$200.00 randos į mėnesį. Norėdami dasižinot per laiškus adresuokite šiaip:

J. G. Alenskas, 80 Granet lane, Wilkes Barre, Pa. Ypatiškai pakalbėt galit mane rast ant trečių padlagų, No. 12 So. Main st. štoro. (45)

Pirmadieninis laikraštis.

"LIETUVIŲ ŽINIŲ" tik 75c. ant metų \$1.00 ant 2 metų. Naujiems užsirašiusiems laikas rokuosis nuo 1911 m. ir prisiysi puikų kalendorių ir pajieškojimą patalpinskiu dovanų. Ant pažiuros siunčiam 3 mėnesius už 20c. Pinigus ir žinutes siųsdami adresuokit G. A. BARONAS

"L. Ž. Box 51, McKees Rocks, Pa.

Parsiduoda Redakcija su laikraščiu savaitiniu.

Geroj lietuvių apgyventoj vietoj, daug skaitytojų, biznis gerai išdirbtas per kiek metų, puikus ofisas ant randos ir pigi randa, gera vieta dėl siuntimo pinigų ir šifkorčių pardavimui ir kitokių biznių atlikinėjimui, ant didelės gatvės, žodžiu sakant, puikiausia vieta ką galima gauti cielame Amerikė. Priežastis pardavimo, tai senatvė. Dėl dažinojimo atsišauk: 40 S. ŠIMKUS, 1537 W. 46-th St. Chicago, Ill.

Brangiausia Dovana.

Jeigu tamista brangini savo tėvelius, gimines bei draugus, tai suteikt jiems šią brangiausią ir amžinos atminties dovaną. tai yra didelį originališką paveikslą (portretą) arba kitaip papuošk savo kambarius jų paveikslais, o turėsi amžiną atmintį link jų. Mēs piešiame (malevojame) visokius didelius paveikslus iš mažų fotografijų ar šiaip paveikslėlių. Mēs piešiame rankomis ant puikaus ir stipraus audimo, taip kad tokis paveikslas susukus galima siusti per pačią Lietuvą ar kur nori. Mūsų darbas yra tikrai artistiškas ir kainos žemiausios kaip gali būti. Mēs dirbame paveikslus keturių gatunkių, ku ių užvardijimus ir kainas čia paduodame trumpai: 1) Vienparvis (juodai ir baltai) \$1.98. 2) Originališkas (visokiose parvose) \$2.48. 3) Oralinis (pus aliejinis) \$4.98. 4) Aliejinis (aliejiniais dažais) \$10.00.

P.S Šitos kainos bus tik iki naujų metų, o paskui bus žym ai pakeltos. Apart to, kuris paves mums darbą iki Naujų metų, gaus labai puikų paveikslą (abrožą) vertės \$1.00 dykai. Mēs taipgi labai pigiai parduodame visokius rėmus, Portretams ir paveikslams: Stereoskopus (ziuronėlius), ziuroneliams paveikslėlius, visokius abrozus ir tt. Mēs duodam didžiausį nušimtį ant savo tavorų agentams ir petlioriams. Prisiųsk mums savo mažurę fotografiją ir paaiškinimą kaip turi but padarytas ir tam tikrą sumą pinigų, o mēs tamistai padaysime puikiausį portretą didumo 16x20 colių ir prisiųsime tiesiai į namus. Klausdami kokios rodor, visados įdėkite už 2c. stampą ant atsakymo Eugene's Art Studio, 445 W. 25th Pl., Chicago, Ill.

1911 metais

Lietuvos Žinios

Eis 3 krtus per savaitę, duos 150 numeriu per metus.

Prie L. Žinių eina lietuvių moksleivių laikraštis **AUŠRINĖ**, kurią visi L. ŽINIŲ mėėjai gauna **dovana!** Kas primokės prie metinės prenumeratos 25 kap., tai gaus naują spalvotą (su etnografiškaisiais rubežiais) **Lietuvos Žemlapį**, kuris šiaip parsidavinės po 50 kap.

L. ŽINIAS, L. ŪKININKĄ, VILNIAUS KALENDORIŲ ir knygas leidžia Bendrovė — **F. Bortkevičienė, K. Grinius ir Ko.**

BENDROVĖS NARIAI įsimokėję 25 rub. gali gauti L. ŽINIAS už 1 rub. metams, o įnešę 50 rub. — visuomet **dovana!**, t. y. duodasi iki 20 proc.

Kaina: Amerikoje metams 3 dol. 30 cent. (6 rub.), pusmečiui 1 dol 92 cent (3 rub. 50 kap.) **Lietuvoj** metams 2 dol. 20 cent. (4 rub.), pusmečiui 1 dol. 20 cent. (2 rub. 20 kap.)

Adresas:

Vilnius Semionovskaja 10—1 "Lietuvos Žinios" Russia—Lietuva.

'LAISVOJI MINTIS'

Vienintelis mėnesinis mokslo ir literatūros laikraštis, talpinantis rimtus ir gerai apdirbtus straipsnius iš įvairių mokslo šakų: **Historijos, Kultūros Historijos, Gamtos Moksly, Draugijinių Moksly, ir tt., lygiai ir originališkai parašytas apysakas iš mūsų gyvenimo.**

Kaina metams \$2.00; pusei metų \$1.00; į užsienį \$2.50

Kas, prisiųsdamas mums prenumeratą, prisiųs iškirpęs ir šį apgarsinimą, tas gaus dovanas knygomis: užsirašantiems "L. MINTI" metams duodame knygų už \$1.00, užsirašantiems pusei metų už 50c.

Pasiskubinkit — dovanas neilgai teduosime.

Adresas:

"LAISVOJI MINTIS" 1401 N. Main Ave., Scranton, Pa.

Nariams SLA. knygos už puse kainos.

1	Budas Senovės Lietuvių, pusl. 217	kaina 50 c.
2	Lietuviška Chrestomatija, pusl. 176	40 c.
3	Diedai ir Gražina, pusl. 61	25 c.
4	Europos Istorija, pusl. 319	25 c.
5	Gibsinis Jotis, pusl. 38	15 c.
6	Jonas iš Kempės ir Šilka, pusl. 23	10 c.
7	Konradas Valenrodas, pusl. 24	15 c.
8	Kražių skerdynė, pusl. 77	15 c.
9	Kun. Aleksandra Burba, pusl. 29	20 c.
10	Kelionė į Europą, pusl. 52	10 c.
11	Kuomi žmonės gyvena?, pusl. 56	15 c.
12	Lietuviai Amerikoje, pusl. 174	\$1.00
13	Naktys Edvardo Yungo, pusl. 21	10 c.
14	Našlaitė (Drama keturių veikmių)	10 c.
15	Petras Žemaitis, pusl. 69	20 c.
16	Padėjimas Lietuvių Tautos, (rusų kalba)	\$1.00
17	Dirva, pusl. 123 1898 m. vienas num.	75 c.
18	"Tėvynės" komp. 1896, 1897, 1898 ir 1899 m. po 50c	

SLA. Centro Valdyba.

PREZIDENTAS:

M. J. Damijonaitis,
812 — 33-rd St., Chicago, Ill.

VICE-PREZIDENTAS:

F. Živatkauskas,
110 W. Market St., Scranton, Pa.

SEKRETORIUS:

J. Žemantauskas,
39 W. Porter St., Waterbury, Conn.

IŽDININKAS:

J. Skritulskas,
26 Broad St., New Britain, Conn.

IŽDO GLOBEJAI:

T. Paukštis,
123 N. Main St., Pittston, Pa.

P. W. Birštonas,
Oak St., Shenandoah, Pa.

LITERATIŠKAS KOMITETAS:

L. Šernas,
3252 S. Halsted St. Chicago, Ill.

B. K. Balevičia,
260 E. Main St., Amsterdam, N.Y.

P. Mikolainis,
Box 62, New York, N. Y.

KNYGIUS ir "TEVYNES" ADMINISTRATORIUS

S. Astramskas,
318 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

Atida ne ukėsams Suv. Valst.

1 Dėlko ateiviams reikalingos ukėsiškos popieros. 2 Ką reikia daryt norint pastot Suv. Valstijų ukėsi. Kur ir kada galima paduot prašymą. 4 Ką turi žinoti pakol gausi ukėsiškos popieros. 5 Klausimai su atsakymais lietuviškai ir angliskai ir daugelis kitų naudingų patarimų. K lygelė kož nam lietuviui yra reikalinga ir ją galima gauti pas J. Bendrick. **Kaina 25 cental.** Pinigus ir laiskus siųskite šiuo antrašu:

Joseph Bendrick,

1/2 Clerk of Court, POTTSVILLE, PA.

LIETUVIŠKA APARATŲ DIRBTUVE.

Guodotinioms tautiškomis ir bažnytinėms draugystėms išdirba: Karunas, Amerikoniškas vellavas, Szarpas, Juostas, ženklėlius, kepurės ir marszałkoms paređus, telpgi visus bažnytinius aprėdalus. Norėđamos guodotinos Draugystės arba guodotini kunigai, jog Jūsų darbas būtų gerai atliktas, paveskite jį tikrai lietuvei.

T. Andruszewicz & Co.

1421 Division St. - - - Chicago, Ill.
netoli Milwaukee ave.

ALBERT G. GROBLEWSKI

Savininkas ir Fabrikantas Geriausių

"LENKISZKU - LIETUVISZKU VAISTU."

Geriausia
Gyduolė

nuo

Strėnų skaudėjimo

Degimo krutinėje

Galvos skaudėjimo

Kateros

Užsišaldymo

Neuralgijos

nuo

Gerklės skaudėjimo

ZMIJECZNIK

Mešlungio

Skausmo krutinėje

nuo

Patrukimo

Azma arba

Dusulio

Štyvumo sprando

Skaudėjimo:

Šonuose

Rankų ir

Kojų.

Ypatingos Gyduolės.

Jeigu sergate užsisenėjusioms ligoms nuo kurių negali pagelbėt nė daktarai nė li-gonbučiai, arba paslaptinioms ligoms, aprašykite man savo nesveikumą gerai ir aiškia (be užslėpimo) nes čion eina ne tik apie tavo sveikatą, bet labai tankiai ir apie tavo gyvastį. (Atsimink, jog kiekvienas garbingas daktaras užlaiko paslaptį kaip ant išpažinties). Užtai nesigėdyk ir nebijok, rašyk teisybę o mielai suteiksiu rodą ir prisiųsiu geras gyduoles pagal tavo ligą su nurodymu kaip reikia jas vartot, už prekę labai mažą. Reikia rašyt laiškus stačiai pas mane pridėdant visados 2 c. markę ant atsakymo, nes kitaip negausit atsakymo. Teipgi mes reikalaujame gerų agentų kiekviename dideliame mieste ir jų aplinkėse. Agentai nuo Lietuviškai-Lenkiškų gyduolių gali uždirbti nuo 50 dol. iki 150 dol. ant mėnesio. Uždarbį duodame kuogeriausia. Taigi rašykite reikalaudami agenturos. Kiekvienas lietuviškas štornykas teipgi privalo užlaikyti visada mūsų puikias Lietuviškas gyduoles savo štoruose ant pardavimo, kad mūsų tautiečiai reikalaudami galėtų pas kiekvieną nusipirkti ir nereikalaut, išduoti pinigų dovanai kokiems nors apgavikams tose aplinkėse. Štornykai, rašykite pareikalaudami gyduolių, nes geras uždarbys ir parduokite mūsų tyras Lietuviškas gyduoles, kurias mes gvarantuojame. Rašykite po antrašu:

ALBERTAS G. GRABLIAUCKAS

Cor. Elm & Main Str., Plymouth, Pa.

DABAR LAIKAS: NAUDOKITES VISI!

Turiu už garbę pranešti visiems lietuviams ir mano kostumeriams, kad aš perkėliau savo krautuvę iš Brooklyn N.Y. in SCRANTON. PA. ant žemiau paduoto adreso, kurioje galite gauti LAIKRODŽIU, LAIKRODĖLIU, LENCIUGĖLIU, PUIKIU ŽIEDU, SPILKU, KALČIKU, KOMPASU, KRYŽIUKU. Puikiausiu ARMONIKU, SKRIPKU, KLERNETU, TRUBU, KONCERTINU ir daugybe visokiu muzikališku instrumentu. Geru BRITVU, visokio skyriaus DRUKAVOJIMUI MAŠINUKIU, ALBUMU FOTOGRAFIJOMS, GUMINIU LITARU. ISTORIŠKU ir MALDA-KNYGIU, visokiu gražiu POPIERIU gromatoms rašyti su puikiausiais apskaitymais ir dainomis su drukuotais aplinkui konvertais TUZINĄ už 25c., 5 tuž. - \$1.00, Perkupčiams 1.000 už \$6.00. LIETUVIŠKA BIBLIJA arba ŠVENTAS RAŠTAS seno ir naujo testamentu lietuviškomis litaromis pusl. 1127, dručiai apdaryta, su prisiuntimu \$3.00. Jai katras neturit mano didelio KATALOGO No 3 pareikalaukit šiandien: prisiųsdami tikrą savo adresą ir už 5c. markę gausit jį su 456 paveikslais ir 1.000 naudingų daigtu. Aš gvarantuoju, kad mano tavoras pirmos klesos, o prekės pigesnės kaip kitur. Ordėlius išsiuñčiu greitai i visus Amerikos ir Kana-dos kraštus. Perkupčiai gali gaut pirtk tavora daug pigiau kaip kitur. Kviečiu visus su ordėliais ir visokiais pirkiniais kreipties

šiuo adresu: M. K. WILKEWICH, 115 W. MARKET Str., Providence Sq. SCRANTON, PA.